

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Zawieszenie sponsorowania

Polaków

DYSKRYMINACJA

CZY

KRES

PRZYWILEJÓW?

TRADING CO. (CANADA) LTD.

**ATRAKCYJNE CENY!
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!
GWARANCJA!
BEZ CLA!**

POLECA Z OFERTY "PEWEXU" I "BALTONY"

- * PACZKI ŻYWNOŚCIOWE, KOSMETYCZNE, ZABAWKI
- * TELEWIZORY KOLOROWE, MAGNETOWIDY, ZESTAWY STEREO, DYKTAfony, GŁOŚNIKI, RADIA SAMOCHODOWE
- * ZAMRAŻARKI, LODÓWKI, PRALKI, ZMYWARKI DO NACZYŃ, KUCHNIE ELEKTR., MIKROFALOWE, ROBOTY KUCHENNE, ETC.
- * PRZYCZEPY SAMOCHODOWE, PIŁY SPALINOWE

**WIELKANOC WKRÓTCE - ZLECENIE PEKAO
UMILI ŚWIĄTECZNY NASTRÓJ**

PRZEKAZY PIENIĘŻNE NA OPROCENTOWANE KONTA WALUTOWE
GOTÓWKA W US I KANADYJSKICH DOLARACH

RZETELNIE OBSŁUŻY I ZLECENIE PRZYJMIE PERSONEL BIURA:

PEKAO TRADING CO. (Canada) LTD.

1610 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6P 1A7

Na linii kolejki podziemnej między stacjami: Keele i Dundas W.

TEL. 588-1414

Godziny urzędowania: dni powszednie: 9:00 do 18:00

soboty: 9:00 do 15:30

lub

UPOWAŻNIONY PRZEDSTAWICIEL PEKAO

ECHO
NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada
Leszek Szaruga	- Z dystansu
Rafał Marszałek	- Listy z Piasków
Karolina Jankowska	- Czytane między ... Lektury nieobojetne
dr Zofia Bończa	- Poradnia zaufania
dr Krzysztof Ostaszewski	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Ewa Rewkowska	- Echo poleca, brydż
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska)
prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S. Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Maciej Kurowicki
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Andrzej Kobos
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

SPIS TREŚCI

A.Zawada	Dlaczego Zachód milczy 2
	Świat 4
	Kanada 6
	Polska 8
J.Rulewski	Bezdroża Solidarności 12
	Mazowiecki w Ottawie 14
	Mazowiecki w USA 15
	Utrata przywilejów czy dyskryminacja 16
B.W. Korwin-Gosiewscy	Sprawa prokuratora Martiniego 20
	Sport 22
K.Ostaszewski H.Baranowska	O wolności handlu 24
	Życie nie umierać 27
	Weź się w garść 28
	Spod paragrafu Zdrowie 29
Dr. S.Dubiski	Krzyżówka 30
	Kto się urodził 32
	Kalendarzyk 33
E.Wolska	Polak nie zginie Bajka dla dzieci na kartce do wycięcia i kolorowania 35

OKŁADKA I:

Zdjęcie Andrzeja Stawickiego

Wiadomości z Polski podajemy głównie za RWE, RFI, agencjami zachodnimi, Gazetą Wyborczą, wydawnictwami drugiego obiegu, prasą polską i emigracyjną oraz własnymi korespondentami w kraju.

ADRES	51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISMENT:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250 Special: ALL SMALL ADS FREE
SUBSCRIPTION	półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA:	zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

DLACZEGO ZACHÓD MILCZY?

Czy mieszkańcy krajów bałtyckich będą mogli kiedyś liczyć na Zachód? Nie sądzę. Zajmuje on bowiem dwuznaczne stanowisko w sprawach dla nich kluczowych. Z jednej strony wciąż podkreśla, że nie uznaje aneksji państw bałtyckich z 1940 r. przez Związek Sowiecki, a z drugiej nieustannie powtarza, iż nie chce składać oświadczeń bądź dokonywać kroków, które utrudniłyby szefowi partii i państwa Gorbaczowowi sprawowanie jego funkcji.

Takie podwójne stanowisko w sprawie niezawisłości Litwy, Łotwy i Estonii zajmują nie tylko Amerykanie czy kraje Europy Zachodniej, ale i ONZ. Nie tak dawno przecież Organizacja Narodów Zjednoczonych wstrzymała zapowiedziane już rozmowy z przedstawicielami republik bałtyckich. Przedstawiciel ONZ, jako przyczynę podał niestosowne enuncjacje publiczne na temat treści i celów planowanego spotkania. Równocześnie zaprzeczył, że jakoby Narody Zjednoczone działały pod naciskiem Moskwy, choć sprawa jest oczywista.

Z obawy przed destabilizacją wielonarodowego Związku Sowieckiego Europejczycy zachodni przyjmują wobec narodów bałtyckich postawę podporządkowaną czemuś w rodzaju doktryny Metternicha: w myśl której, bałtycki Dawid ma ograniczyć się w swych dążeniach wolnościowych i pragnieniach zapewnienia sobie tożsamości narodowej, aby oszczędzić Goliata i jego interesy, nie zakłócić kontynuowania procesu pierestrojki, możliwości demokracji i stabilizacji potężnego imperium sowieckiego, a co za tym idzie również nie zagrozić sukcesowi reform w całej Europie Wschodniej. Niedawna wojna na Zakaukaziu dostarczyła tylko nowych bodźców tego rodzaju polityce. Już w czasie tworzenia narodowych frontów bałtyckich Zachód poświęcał więcej uwagi Armenii i Azerbejdżanowi, a troska związana z tymi krajami przysłała mu raczej nadzieje dotyczące regionu bałtyckiego.

Na szczęście konflikt interesów widoczny na Zachodzie - czy popierać Gorbaczowa czy też ruch Bałtów w kierunku niepodległości - już wtedy nie stanowił dla republik bałtyckich żadnej istotniejszej alternatywy. Wolny i demokratyczny region bałtycki, co najwyżej połączony ze Związkiem Sowieckim rozluźnionymi, federacyjnymi więzami, mógł być natomiast dla Gorbaczowa wzorem pomyślnej pierestrojki, a przynajmniej czymś o wiele lepszym niż region okupowany i stale narażony na rozruchy, które będą tylko przeszkadzać w rozwoju gospodarczym i kulturalnym. Dla Związku Sowieckiego będzie lepiej - powiedział pewien polityk estoński, odwiedzający Parlament Europejski w Strasburgu - "mieć wokół siebie więcej przyjaznych Finlandii, a nie tylko jedną".

Gorbaczow, a wraz z nim Europejczycy z Zachodu, widzą to inaczej. Europejska dyplomacja twierdzi, że nie chciałaby wygrywać "separatystów" i "nacjonalistów" przeciwko racji stanu moskiewskich władz centralnych i dlatego nie wychodzi poza deklaracje sympatii. Najlepszy dowód ostatnie uniki w sprawie uznania niepodległości Litwy. Jeszcze w 1988 r. Parlament Europejski uchwalił rezolucję żądającą od ministrów spraw zagranicznych krajów członkowskich EWG (wniosek w tej sprawie zgłosili socjaliści i chadecy), by wykorzystali do reprezentowania interesów bałtyckich Europejską Wspólnotę Polityczną. Od tego czasu nie było już więcej mowy na ten temat. Na forum Parlamentu Europejskiego w Strasburgu politycy estońscy musieli więc na nowo przypomnieć dzisiejszym architektom "domu europejskiego", że ich kraj przez prawie 50 lat pozostawał niezauważony przez Europejczyków.

Czy tak powinno być nadal? Bardziej niż kiedykolwiek czują się obecnie Bałtowie Środkowymi Europejczykami (podobnie jak Polacy czy Czesi i Wę-

rzy), co stanowi przewodni motyw ich tęsknot do samostanowienia. Od dawna dążą oni przy tym szczególnie do ożywienia na nowo stosunków datujących się od stuleci z Niemcami. Nie jest żadną tajemnicą stwierdzenie, że republiki bałtyckie oraz dawne miasta hanzeatyckie na brzegach Morza Bałtyckiego są obecnie zainteresowane przede wszystkim pomocą gospodarczą z Zachodu. Tylko dzięki takiej pomocy - twierdzą politycy republik bałtyckich - Litwa, Łotwa i Estonia mogą przeciwstawić się naciskom Moskwy, starającej się ze wszystkich sił nie dopuścić do ich niezawisłości gospodarczej i politycznej.

Większość przemysłu regionu bałtyckiego należy do Związku Sowieckiego, o czym przypominała Moskwa ostatnio z próbą secesji Litwy. Zaopatrzenie w energię, surowce i wiele dóbr przemysłowych uzależnione jest od nieelastycznej gospodarki planowej, którą Moskwa świadomie stosuje jako środek łagodnej dyscypliny i którą równocześnie trzyma w garści w postaci ewentualnego zastawu - pomimo zapowiedzianej od początku tego roku większej autonomii ekonomicznej określonych gałęzi gospodarki. Mimo wszelkich starań, niezawisłość narodziła pozostać jedynie marzeniem, jeśli nie zapewni się warunków gospodarczej samodzielności.

Zachodnie inwestycje, wspólne przedsiębiorstwa i wiedza fachowa są zatem pilnie potrzebne regionowi bałtyckiemu. Zaangażowanie zachodnich państw uprzemysłowionych w tym regionie napotyka jednak obecnie na przeszkody związane z systemem umów o współpracy, zawieranych przez te państwa ze Związkiem Sowieckim i odpowiadających życzeniom moskiewskiej centrali. Zainteresowań regionalną różnorodnością nie próbują one w ogóle rozbudzać.

Republika Federalna Niemiec mogłaby wystąpić jako pośrednik nie tylko

Gorbaczowa w Wilnie witały takie oto transparenty

w przypadku pomocy gospodarczej. Wezwania do ponownego ożywienia związków strefy przybałtyckiej z Niemcami pojawiają się nieprzypadkowo. Wspomnienia tradycji niemiecko-bałtyckich oznaczają dla tych republik uzyskanie ponownej możliwości przetrwania pomostów kulturalnych w stronę Europy i tym samym nawiązania do czasów sprzed sowieckiej okupacji z lat 40.

Jak dotąd orientacja ta nie wywołuje żadnego echa. Podobnie, jak wszystkie państwa Wspólnoty Europejskiej, również i RFN nie uznaje (co ciekawe) aneksji państw bałtyckich po zawarciu układu Ribbentrop-Mołotow. Polityka zagraniczna rządu federalnego przyłączyła się jednakże w sposób jednoznaczny do zachodnich nadziei co do nowego, stabilnego porządku pokojowego, któremu miałyby się podporządkować również małe narody Związku Sowieckiego, a co z kolei jest równoznaczne z rezygnacją z ich praw politycznych i narodowych.

Na Łotwie wyraża się już od dawna życzenie powołania niemieckiego centrum kulturalnego, które mogłoby być wzniesione wspólnie z łotewskim Funduszem Kulturalnym w Rydze. Ten Fundusz Kulturalny współpracuje od roku z niemiecko-bałtyckim stowarzyszeniem studenckim. W przyszłym roku dojdzie przy jego pomocy już po raz drugi do wymiany studenckiej między Niemcami, Łotyszami i Estończykami. Fundusz Kulturalny wnosi również wkład w stypendia dla studentów zachodniemieckich.

Pewną oznaką przywiązania do niemiecko-bałtyckich tradycji kulturalnych jest również odrestaurowanie szeregu zabytkowych rezydencji kupieckich w Tallinie, pochodzących z minionych wieków. Uczynili to polscy specjaliści od ochrony zabytków. Również w Rydze myśli się o odbudowie podobnych rezydencji kupieckich, zburzonych po II wojnie światowej z rozkazu komunistów. Bałtowie nie zapomnieli przecież ich związków z Zachodem.

ADAM ZAWADA

• Armia sowiecka zajęła rządowe i partyjne budynki na Litwie. Przez Wilno kilkakrotnie przejeżdżały kolumny transporterów opancerzonych i czołgów. Z helikopterów rozrzucano po mieście ulotki wzywające przeciwników deklaracji niepodległości Litwy do masowych demonstracji. Litwini dezercerzy z Armii Czerwonej pomimo ultimatum wyznaczonego przez sowieckie siły zbrojne nie powrócili do oddziałów. Przebywają w kościołach, w szpitalach i w punktach Czerwonego Krzyża. Z prezydentem Litwy Vytautasem Landsbergisem spotkało się dwóch generałów sowieckich. Generał Warennikow głównodowodzący sowieckich sił zbrojnych na lądzie oskarżył członków Sajudisu o formowanie armii. Władze ZSSR wezwały mieszkańców Litwy do oddawania broni palnej, ostrzegając wszystkich nie stosujących się do tego polecenia przed poważnymi konsekwencjami. Prezydent Landsbergis wystosował protest do prezydenta Gorbaczowa domagając się

wycofania oddziałów sowieckich z Litwy. Parlament litewski uchwalił rezolucję określającą zachowanie się Moskwy wobec Litwy jako kontynuację agresji z 1940 roku. Przyjął także, iż w

przypadku, gdyby nie mógł kontynuować swej działalności, przedstawicielem jego będą działacze niepodległościowi żyjący poza granicami kraju, w tym przedwojenny poseł Litwy w Watykanie i USA. Władze ZSSR wydalili z Litwy zachodnich dyplomatów oraz zamknęły Litwę dla zagranicznych dziennikarzy i obcokrajowców. Prezydent USA wypowiedział się przeciwko użyciu wojsk sowieckich na Litwie. Zbigniew Brzeziński stwierdził, że Litwa i ZSSR mogłyby wnieść swój spór na forum Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze, co dałoby obydwu stronom czas na spojrzenie na problem z perspektywy. Jednocześnie jednakże Brzeziński podkreślił, że Litwa ma pełne prawo do niepodległości. Prezydent ZSSR Gorbaczow spotkał się na Kremlu z senatorem Edwardem Kennedym. Zapewnił on go, że chce rozwiązać sytuację na Litwie w sposób pokojowy i wyraził opinię, że nadal istnieje taka możliwość.

• Papież Jan Paweł II powiedział do pielgrzymów w Watykanie, iż modli się, aby znalezione zostało sprawiedliwe rozwiązanie konfliktu na Litwie, w ramach porządku międzynarodowego i na drodze dialogu. Ojciec Święty podkreślił, że Litwa znajduje się w centrum uwagi Europy i świata. Dodał iż katolicką Litwę łączy z Stolicą Apostolską wielowiekowe więzy.

• We wtorek 27 marca oddziały komandosów wtargnęły do dwóch szpitali w Wilnie aresztując 23 Litwinów-dezercerów. Kilkudziesięciu innym personelu szpitala umożliwił przedostanie się do nowego schronienia. Według personelu ujęci Litwini zostali brutalnie pobici. Ociekali krwią, ślaniali się na nogach. Tego samego dnia komandosi rozpoczęli okupację kwatery głównej niezależnej od partii sowieckiej Litewskiej Partii Komunistycznej. Prezydent Landsbergis określił sytuację jako bardzo groźną. Wyraził wątpliwości w pokojowe intencje Gorbaczowa. Zapelował do świata o pomoc, poparcie, solidarność.

• W Wilnie 27 marca odbyła się kilkudziesięciosa demonstracja przeciwników oderwania się Litwy od ZSSR. Wzywali oni Gorbaczowa do zapew-

nienia Litwie dotychczasowego statusu - republiki sowieckiej w ramach ZSSR.

• Sowietkie placówki dyplomatyczne na świecie przeprowadziły konferencje prasowe określając akcję komandosów jako działalność z zakresu dyscypliny wojskowej. Rzecznik sowieckiego ministerstwa spraw zagranicznych Gierasimow wyraził nadzieję, że nowy rząd litewski przemyśli dokładniej kwestię niepodległości Litwy.

• Bank Francuski zwrócił Litwie 2,2 tony złota wartości 28 mln dol. z chwilą, gdy rząd Francji uzna rząd litewski za reprezentanta niepodległego państwa. Złoto zostało zdeponowane w banku w Paryżu przed 1940 r., gdy Litwa była państwem suwerennym. Bank Francuski potwierdził, że przechowuje także 1 tonę złota zdeponowanego przez Łotwę przed aneksją do ZSSR. Litwa zdeponowała również kilka ton złota w W. Brytanii, która oświadczyła, iż nie może go zwrócić, gdyż zostało sprzedane na pokrycie strat poniesionych przez obywateli brytyjskich po włączeniu Litwy do ZSSR.

• Papież Jan Paweł II mianował 12 biskupów łacińskiego i bizantyjskiego obrządku katolickiego w Rumunii. Rzecznik Watykanu Navarro-Valls podkreślił, że mianowanie było możliwe dzięki zniesieniu przez rząd rumuński w styczniu br. dotychczasowych restrykcji wobec Kościoła.

• Rząd Austrii wprowadził w trybie przyspieszonym ustawę o wizach dla Rumunów, aby powstrzymać falę tysięcy obywateli rumuńskich przedostających się do Austrii.

• Partia komunistyczna w Estonii głosami 432 do 3, przy 7 wstrzymujących się, podjęła decyzję o utworzeniu niezależnej od Moskwy estońskiej partii komunistycznej. Partia postanowiła jednakże dokonać tego kroku w ciągu 6-miesięcznego okresu przejściowego. Poprzednio niezależność od Moskwy ogłosiła partia komunistyczna na Litwie, która następnie poparła deklarację niepodległości Litwy. Gorbaczow był przeciwko oderwaniu się komunistów litewskich od partii sowieckiej.

• W wolnych, wielopartyjnych wyborach na Węgrzech wzięło udział 27

partii. Wybory nie przyniosły rozstrzygnięcia. II runda wyborów odbędzie się za 2 tygodnie. Wiadomo jednakże, że z mapy politycznej wyborcy już wymazali były węgierską partię komunistyczną, występującą w wyborach pod zmienioną nazwą węgierskiej partii socjalistycznych pracowników.

• W Nowym Jorku podczas pożaru dyskoteki uczęszczanej głównie przez Latynosów śmierć poniosło 87 osób. 36-letni uchodźca kubański Julio Gonzalez został oskarżony o podpalenie dyskoteki i spowodowanie śmierci 61 mężczyzn i 26 kobiet. Gonzalez oblał dyskotekę benzyną z powodu kłótni ze swą byłą narzeczoną, która pracowała w dyskotekce. Była ona jedną z 5 osób, które przeżyły pożar.

• Komitet obywatelski nie wyraził zgody na zamieszkanie małżeństwa Honeckerów w osiedlu rządowym na północ od Berlina. Były szef partii i państwa wschodnioniemieckiego Honecker został zmuszony do opuszczenia mieszkania. Wychodzącego z budynku Honeckera demonstrujący tłum obrzucił przekleśtnami, życząc mu wszystkiego najgorszego. Administrator osiedla powiedział, że Honecker wyglądał jak zbity i zaszczuty pies.

• W Rumunii miały miejsce ataki ludności rumuńskiej na etniczną ludność węgierską. Zamordowanych zostało co najmniej 6 Węgrów. Węgry zażądały natychmiastowej akcji ze strony Rumunii i ONZ dla położenia kresu atakom nacjonalistów rumuńskich na etniczną ludność węgierską. Premier Węgier Nemeth w liście do premiera Rumunii Romana zaprotestował przeciwko bezczynności wojsk rumuńskich podczas napadów ludności rumuńskiej na etnicznych Węgrów. Premier Roman w liście do Nemetha odparł, że zamieszki spowodowali Węgrzy i oskarżył rząd węgierski o narastającą wrogość wobec Rumunii i Rumunów.

• Mongolski parlament wykreślił z konstytucji artykuł o przewodniej roli partii.

• Węgry podpisały nową umowę handlową z ZSSR. Przewiduje ona w roku b. zmniejszenie eksportu do ZSSR o 8% oraz importu o 30%. Od przyszłego

roku oba kraje obowiązywać będą rozliczenia dolarowe. Węgrzy chcieli rozliczać się w ten sposób już w tym roku. Sowietci dopiero za kilka lat.

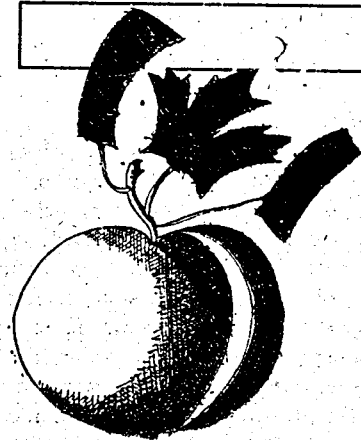
• Prezydent Czechosłowacji Havel podczas wizyty w W. Brytanii spotkał się m.in. z królową Elżbietą II i premierem Thatcher. Powiedział na konferencji prasowej, że komunistyczna Czechosłowacja przez długie lata handlowała materiałem wybuchowym Semtex używanym przez terrorystów. Do Libii na polecenie z zagranicy wyeksportowano 1000 ton Semtexu. Obecnie podkreślił Havel Czechosłowacja produkuje Semtex wyłącznie na własne potrzeby, przede wszystkim górnictwa. Eksperti podają, że aby wysadzić w powietrze samolot wystarczy 200 g Semtexu. Jest bardzo trudny do wykrycia. Nie ujawnia go np. rentgen.

• Amerykański sekretarz stanu J. Baker spotkał się w RPA z prezydentem de Klerkiem, wyrażając nadzieję, że reformy zapoczątkowane przez de Klerka są nieodwracalne. Przywódcy Afrykańskiego Kongresu Narodowego powiedzieli Bakerowi, że nie są zadowoleni z jego spotkania z prezydentem RPA, gdyż sankcjonuje ono rząd, który nie zerwał jeszcze z apartheidem. Podkreślili, że nadal domagają się utrzymania sankcji gospodarczych oraz izolacji międzynarodowej rządu w Pretorii.

• Organ bułgarskiej partii komunistycznej "Rabotniczesko Delo" opubli-

Pielgrzymi modlą się pod figurą Najświętszej Marii Panny w jugosłowiańskiej miejscowości Miedzugorje. Wioska ta uchodzi za miejsce, w którym 24 czerwca 1881 roku rozpoczęły się widzenia 4 dziewczynek i 2 chłopców z wioski z Przenajświętszą Marią Panną. Cztery (obecnie już młode) osoby z grupy twierdzą, że mają nadal codziennie widzenia. Dwie inne utrzymują, że mają widzenia, ale nie tak często. Widzenia - zdaniem wizjonerów - ustana, gdy każdy z nich otrzyma 10 tajemnic do ujawnienia wobec świata. Specjalna komisja Watykanu bada zjawisko. Tymczasem Miedzugorje odwiedziło w roku ub. ponad 1 mln pielgrzymów z całego świata. W tym roku odwiedza je już ponad 5 tys. pielgrzymów dziennie.

NA RATUNEK

Na ratunek układowi Meech Lake pospieszył premier Nowego Brunszwiku Frank McKenna. zaproponował on, aby układ został ratyfikowany równocześnie z trzema poprawkami do konstytucji, gwarantującymi prawa kobiet, zwiszcza do równości, dającymi parlamentowi federalnemu prawo do krzewienia praw mniejszości językowych w całej Kanadzie, włączającymi do konstytucji prawa ludności tubylczej oraz dającymi prawo terytoriom do wysuwania swych kandydatów do nominacji do Senatu oraz Sądu Najwyższego. Premier Mulroney odniósł się pozytywnie do propozycji McKenny. Powiedział on, że proponuje w parlamencie, aby propozycja została przyjęta w postaci poprawek do konstytucji. Mulroney podkreślił jednakże, że sam Meech Lake powinien zostać ratyfikowany bez zmian do 23 czerwca. Premier Quebecu Bourassa oświad-

czył, że Quebec nie siądzie do stołu negocyjnego z nikim dopóty Meech Lake nie zostanie ratyfikowany w niezmienionej postaci. Premier Manitoby Filmon zajął stanowisko, że nie przedstawi w parlamencie prowincjonalnym wniosku o ratyfikację układu, gdyż propozycja McKenny nie posuwa się wystarczająco daleko w odczuciu jego prowincji. Premier Nowej Fundlandi Clyde Wells oświadczył, że propozycja McKenny nie rozwiązuje problemu i zapowiedział cofnięcie ratyfikacji układu przez prowincję. Układ został ratyfikowany do tej pory przez 8 prowincji. Manitoba i Nowy Brunszwik nie ratyfikowały układu. Nowa Fundlandia zapowiada wycofanie swej ratyfikacji. Kanada zastanawia się co zrobi Quebec jeśli układ nie zostanie ratyfikowany. Oderwie się od Kanady tworząc suwerenne państwo, czy też przełknie gorzką pigułkę i pozostanie nadal częścią kraju? Układ upada jeśli wszystkie 10 prowincji nie ratyfikuje go do 23 czerwca br. Coraz częściej słyszy się jednak głosy, że data ta nie jest nienaruszalna (w numerze wielkanocnym - wychodząc na przeciw głosom czytelników - opublikujemy materiał przedstawiający historię Meech Lake, jego istotę oraz problemy z nim związane).

KRÓTKO:

- Według raportu GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) Kanada w handlu międzynarodowym zajęła w roku ub. 7 miejsce na liście eksporterów oraz 7 na liście importerów. Kanada wyeksportowała towarów na sumę 120.1 mld US, co stanowiło 3.9% światowego eksportu, importowała także na sumę 120.1 mld US, co stanowiło 3.7% światowego importu. Handel międzynarodowy osiągnął w roku ubiegłym rekordowy poziom 3 bilionów 1 mld dol. US. GATT podkreślił istotne przesunięcie się Kanady w porównaniu z rokiem 1979. Wówczas Kanada zajmowała 10 miejsce na liście eksporterów. W roku ubiegłym Stany Zjednoczone odzyskały pozycję największego na świecie eksportera detronizując RFN, która zajmowała pierwszą pozycję w latach 1986-88.

- Automaty bankowe zdobywają Kanadę przebojem. Nie denerwują się, a ponadto są otwarte 24 godziny na dobę. Jedynym minusem: trudno odzyskać pieniądze jak się pomyśla na naszą niekorzyść. Na szczęście mylą się bardzo rzadko. W styczniu w Kanadzie było 8906 automatów bankowych. Royal Bank zainstalował 2459, CIBC - 1525, Bank of Montreal - 993, Toronto Dominion Bank - 909, Desjardins - 822, Scotia Bank - 461, National Bank - 355, Canada Trust - 276. Pozostałe banki i kasy kredytowe 1106.

- Premier Mulroney podczas spotkania na Barbadosie z przywódcami karaibskimi umorzył 11 państwom karaibskim zadłużenie o łącznej wysokości 182 mln dol.
- Gubernator Banku Kanada John Crow stwierdził, że Kanada przegrywa walkę z inflacją wynoszącą w marcu 5.4%. Przewiduje, że będzie musiał wkrótce podnieść oprocentowanie pożyczek wynoszące obecnie dla najlepszych klientów 14.25%.

- Stephen Lewis, były ambasador Kanady w ONZ, a obecnie doradca sekretarza generalnego ONZ ds. rozwoju gospodarczego Afryki, oświadczył, że 4 mln dol., które Kanada ofiarowała Namibii jest niczym. Lewis podkreślił, że RFN przekazała Namibii 60 mln dol., a Norwegia 10 mln. (Od redakcji: USA przekazały Namibii 500 tys. dol.). Lewis wyraził opinię, że Kanada zdobędzie się na większą ofiarność w stosunku do krajów zacofanych gospodarczo i zrównanych przez lata zależności od państw obcych.

- Rząd Ontario zdjął restrykcje reklamowe obowiązujące producentów i sprzedawców napojów alkoholowych w prowincji. Będą się oni mogli ogłaszać w prasie prowincjonalnej ile razy zechcą. Nie będzie także ograniczeń wielkości reklam i ogłoszeń. Treść ogłoszeń musi być rzecz jasna zgodna z prawem.

- Premier Mulroney powiedział w parlamencie, że nie wycofuje się ze stanowiska, iż układ o wolnym handlu z USA stworzy 250 tys. miejsc pracy w Kanadzie. Co więcej - podkreślił - liczba ta, którą po raz pierwszy przywołał podczas kampanii wyborczej w 1988, wydaje mu się obecnie być za niska.

Barbara McDougall

Minister imigracji Barbara McDougall oświadczyła, że ze względów humanitarnych Kanada udzieli zgody na pobyt stały większej ilości osób, które złożyły podanie o status uchodźcy. Jednocześnie wykluczyła, iż stanowisko to oznacza częściową amnestię. Z pewnością nie jest to amnestia, gdyż ogłoszenie amnestii w takiej sytuacji oznaczałoby, iż Kanada toleruje łamanie swych własnych praw - wyjaśniła. Pracownik ministerstwa Brian Dougall powiedział, że nowe zasady udzielania zgody na pobyt stały osobom, które złożyły podanie o status uchodźcy obejmą około 15 tys. ludzi. Głównym kryterium decyzji wyrażającej zgodę na pobyt stały będzie ocena długofalowych szans na zatrudnienie oraz społeczną adaptację i integrację w ramach kanadyjskiego sposobu i stylu życia.

- 26-letnia była porucznik kanadyjskich sił powietrznych, zwolniona w ubiegłym roku z wojska po przyznaniu się, iż jest lesbijką, wystąpiła z pozwem przeciwko rządowi federalnemu, domagając się 550 tys. dol. odszkodowania. Pozew uzasadnia, że obowiązująca w kanadyjskich siłach zbrojnych polityka nie zatrudniania homoseksualistów jest sprzeczna z kanadyjską konstytucją.

- Konwój 12 ciężarówek z 360 tonami kukurydzy sfinansowany przez Kanadę, dostarczył żywność po 3000 km podróży do głodującej ludności prowincji Cunene w południowo-zachodniej prowincji Angoli.

- W Toronto doszło do spotkania państwa Reagan z państwem Mulroney.

Obydwie pary widziały się ostatni raz podczas spotkania 7 w Toronto w październiku 1988 roku. Obecnie były prezydent USA R.Reagan był głównym mówcą na konferencji dotyczącej handlu międzynarodowego. Powiedział on, że zmiany w Europie Wschodniej wynikają z nieodpartej i niezwykłej potrzeby wolności. Umożliwiła je rewolucja informacyjna. Ponadto technologia rozszerzyła niezależność i potęgę jednostki bardziej niż potęgę państwa. Premier Mulroney podkreślił, że amerykańsko-kanadyjski układ o wolnym handlu przejdzie do historii jako jeden z najważniejszych układów kiedykolwiek zawartych pomiędzy dwoma suwerennymi państwami.

- Popularność konserwatystów osiągnęła rekordowo niski poziom. Głosowało by obecnie na nich zaledwie 17% wyborców. 50% wyborców oddałoby głosy na Partię Liberalną, a 25% na NDP.

- Szef Związku Indian Nowej Szkocji oskarżył rząd federalny o prowadzenie antyindiańskiej polityki. Jego zdaniem rząd robi wszystko, aby Indianie nie wychodzili poza obręb re-

zerwatów i aby byli biedni.

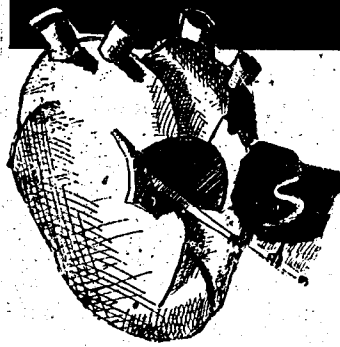
- Ksiądz katolicki Tony van Hee z Guelph w Ontario, protestujący przed parlamentem w Ottawie przeciwko rządowemu projektowi ustawy, dopuszczającej przerywanie ciąży, został osadzony na cztery dni w areszcie za demonstrowanie w obrębie 50 m od parlamentu. Wielu posłów federalnych określiło osadzenie księdza w areszcie za pokojową demonstrację skandalem. Ksiądz Hee po wyjściu z aresztu kontynuuje protest przed parlamentem.

- Royal Bank stwierdził, że Vancouver wysunęło się przed Toronto pod względem trudności finansowych zakupu domu. Pomimo tego, że przeciętna cena domu w Toronto jest nadal najwyższa w całej Kanadzie - ok. 260 tys., to jednak zakup domu w Vancouver wymaga większego wysiłku finansowego, zważywszy lokalne płace, podatki i koszty życia. W Vancouver - obliczył Royal Bank - przeciętna rodzina musi wydać na koszty posiadania domu 67% swego dochodu, w Toronto - 64%. Przeciętna cena domu w Vancouver wynosi około 210 tys. dol.

KTO GO JESZCZE PAMIĘTA ?

Czy jeszcze pamiętamy tego pana? W grudniu 1981 roku wstawił się ciepłymi słowami pod adresem generała Jaruzelskiego i stanu wojennego w Polsce. Obecnie był wieloletni premier Kanady Trudeau po stosunkowo długim okresie ciszy pojawił się ponownie na scenie publicznej. Występując w Toronto potępił układ Meech Lake i podkreślił, że ani Bourassa ani Parizeau nie mogą oderwać Quebecu od Kanady. Mogą o tym zdecydować wyłącznie mieszkańcy Quebecu w referendum jasno pytającym ich o to, czy chcą pozostać częścią Kanady.

POLITYKA

Premier Tadeusz Mazowiecki ogłosił termin wyborów do samorządów terytorialnych - odbędą się one 27 maja. Niedzielna konferencja Komitetów Obywatelskich poświęcona była w całości przygotowaniom do wyborów oraz sprawom reformy samorządowej.

Na konferencję tę, zorganizowaną z inicjatywy sekretariatu Komitetu Obywatelskiego przy przewodniczącym NSZZ "Solidarność" przybyło kilkaset osób, reprezentantów wojewódzkich, miejskich i gminnych Komitetów Obywatelskich. Premier Mazowiecki zwrócił uwagę, że nie należy stawiać samorządów przeciw administracji państwowej, która ma pomagać samorządom i powinna działać na rzecz interesów państwa. Premier podkreślił, że głównym celem reformy samorządowej i administracji terytorialnej jest doprowadzenie do tego, by "reformy zeszyły w dół". Dobitnie nazwał to prof. Bronisław Geremek, który powiedział: "Reforma samorządu ma doprowadzić do wykruszenia nomenklatury". Natomiast minister do spraw samorządu Jerzy Regulski zapowiedział wniesienie do Sejmu ustawy rządowej o administracji państwowej, która ma na celu odtworzenie dawnych powiatów, zlikwidowanych w 1975 r. gdy wprowadzono nowy podział administracyjny kraju.

Omówiono też zasady ordynacji wyborczej i przedstawiono kalendarium wyborów. W gminach wiejskich i miejskich do 40.000 mieszkańców obowiązywać będzie system większościowy tzn. kandydaci na radnych umieszczeni będą na listach w porządku alfabetycznym, a wyborcy mają zakreślić

tylko jedno nazwisko. Natomiast w większych miastach będzie obowiązywał system proporcjonalny - każdy z wyborców otrzyma listy z poszczególnych partii, organizacji i komitetów obywatelskich. Należy zaznaczyć tylko jedno nazwisko, a oddany głos jest głosem zarówno na kandydata jak i na wybraną listę.

Do 7 kwietnia partie, ugrupowania polityczne i komitety obywatelskie poznają szczegóły dostępu do radia i telewizji. Do 12 kwietnia znane będą granice i numery okręgów wyborczych z liczbą radnych w każdym okręgu. Rejestracja kandydatów trwać będzie do 27 kwietnia, a od 12 maja podane zostaną do publicznej wiadomości informacje o zarejestrowanych listach i kandydatach. W czasie dyskusji postawiono sprawę szyldu "Solidarność" dla Komitetów Obywatelskich. Przedstawiciele rządu poinformowali, że decyzje w tej sprawie podejmować mają regiony "Solidarności" i od nich zależy, czy komitety będą mogły używać tej nazwy.

Socjaldemokracja RP, partia powstała na bazie PZPR, liczy obecnie około 50 tys. członków.

Rząd RP wznowił stosunki dyplomatyczne na szczeblu ambasadorów z Chile.

Na zaproszenie B. Geremka, przewodniczącego OKP, przebywała w Polsce delegacja Sajudisu. Wystąpiła w Sejmie.

19 marca Rada Ministrów zgodziła się ze stanowiskiem komisji rządowej, że należy zlikwidować concern prasowo-wydawniczy RSW "Prasa-Książka-Ruch". Rząd wystąpił do Sejmu z odpowiednią inicjatywą. W czwartek 22 marca 279 posłów głosowało za likwidacją RSW, 26 było przeciw, 41 wstrzymało się. Likwidacja spółdzielni oznacza, że jej majątek może być przekazany nieodpłatnie lub za częściową albo pełną odpłatnością, może być także sprzedany na przetargach nieograniczonych. Posłanka komunistyczna Sierakowska poskarżyła się: w czasach monopolu RSW opozycja miała "Tygodnik Powstaniec", "Res Publicę" i zachodnie ra-

diostacje. Tu wszystko odbywa się po bolszewicku.

Podczas trzeciego posiedzenia Politycznego Komitetu Doradczego przy ministrze spraw wewnętrznych postanowiono, iż wszystkie archiwa MSW zostaną zbadane przez wspólną komisję, powołaną przez wiceministra MSW Krzysztofa Kozłowskiego i ministra edukacji narodowej prof. Henryka Samsonowicza. Mówiono także o kryteriach weryfikacyjnych przyszłych funkcjonariuszy Policji i Urzędu Ochrony Państwa.

Szwedzkie władze imigracyjne rozpoczęły odsyłanie do Polski uchodźców z krajów Trzeciego Świata przybywających promami ze Świnoujścia bez ważnych wiz. Liczą na to, że zatrzymają w ten sposób ich przyjazdy.

Wałęsa otrzymał od Uniwersytetu Gdańskiego doktorat honoris causa. W swojej laudacji profesor Moszyński stwierdził, że przewodniczący Solidarności w dążeniu do przywrócenia fundamentalnych praw człowieka kierował się ewangeliczną zasadą "dobrze czyńcie tym, którzy was nienawidzą". Zasada ta, podkreślił profesor, doprowadziła do ostatecznego upadku komunizmu w naszym kraju.

Sejm RP przyjął ogromną większością głosów uchwałę witającą powrót Litwy do "rodziny wolnych narodów". Wyraził nadzieję, że słuszne aspiracje Litwy zostaną uszanowane, a proces odbudowy niezależnej państwowości Litwy będzie przebiegał pokojowo i szybko. Liczy na ułożenie się stosunków wolnej Litwy z Polską na zasadzie autentycznego braterstwa, dobrego sąsiedztwa i partnerstwa oraz na to, że w odbudowie na Litwie nie zabraknie mieszkających tam Polaków.

37 traktorów z podkrakowskich wsi zjechało 22 marca przed Urząd Miasta Krakowa, aby zaprotestować przeciwko antychłopskiej polityce rządu.

Zbigniew Brzeziński przyjął zaproszenie prezydenta Przemysła do odwiedzenia rodzinnego miasta w celu przy-

jęcia tytułu honorowego obywatela Przemysła. Uroczystość odbędzie się w lecie podczas wizyty Brzezińskiego w kraju.

Wałęsa odpowiedział w Porcie Gdańskim na zarzuty zdrady interesów ludzi pracy, ideałów Solidarności z 1980 roku oraz, że Lech stał się Albinem Siwakiem, iż został wyniesiony przez masy i zawsze będzie im wierny. Podkreślił, że zrobi wszystko aby nie było w Polsce nomenklatury Solidarności, tak jak i żadnej innej. Zaprzeczył pogłosce, że kształcił się na KUL-u.

Na krytykę, iż afiszuje się ochroną osobistą i rządową Lancią odparł, że bez jego zgody przyznała mu to władza państwowa. Nie pobiera pensji z kasy związku. Utrzymuje rodzinę z działalności literackiej. Wyraził gotowość spotkania się ze wszystkimi głównymi oponentami - Marianem Jurczykiem, Andrzejem Gwiazdą i Kornelem Morawieckim.

Podczas manifestacji Solidarności 80 pod kolumną Zygmunta w Warszawie Seweryn Jaworski przeczytał oświadczenie, według którego przywódca Solidarności Walczącej Kornel Morawiecki powinien zostać prezydentem Polski. Następnie ponad 100-osobowa grupa przemazzerowała pod Sejm wznosząc okrzyki "Precz z komuną", "Jaruzelski musi odejść".

Komisja Programowa II Zjazdu Solidarności przyjęła projekt uchwały programowej kwietniowego zjazdu.

Obradowała Rada OPZZ. Mazowieckiemu powiedziała "tak", Balcerowiczowi "nie". Związek zapowiada, że nie będzie związany z żadną partią polityczną, ale zastrzeża ewentualność współpracy z partiami (lewicowymi). Sprzeciwia się bezrobociu jako "bezelowemu ekonomicznie", choć niektórzy związkowcy rozumieją jego pozytywne strony. Nie zdecydowano też czy OPZZ ogłosi apel o powołanie komitetów organizacyjnych obchodów święta pierwszomajowego. - "Być może - powiedział Alfred Miodowicz - zorganizujemy na Woli rodzaj

festynu. Pochodzimy sobie, wypijemy po piwie i to będzie nasze święto".

Washington (IPNS) - 22 marca. W dniu dzisiejszym w Komisji Spraw Zagranicznych Senatu USA odbyło się przesłuchanie w związku z przygotowywaną ustawą "Pomoc dla demokracji w Europie Wschodniej - część II". Zwołane przesłuchanie dotyczyło aspektu budowania instytucji demokratycznych w krajach Europy Wschodniej. Przed Komisją Spraw Zagranicznych zeznawali: senator Joseph Lieberman, Paul Coverdell - dyrektor Peace Corps, Sergeant Shiver - były dyrektor Peace Corps, Lane Kirkland - prezydent AFL-CIA, Carl Gershman - prezydent National Endowment for Democracy (NED), oraz Marek Rusczyński z Konfederacji Polski Niepodległej (KPN). Senator Lieberman w swoim wystąpieniu stwierdził m.in., że Stany Zjednoczone powinny angażować się w proces przechodzenia od gospodarki sterowanej przez państwo do gospodarki rynkowej w Europie Wschodniej nie tylko ze względu na moralny obowiązek, ale również dlatego, gdyż stworzone są w tamtej części świata ekonomiczne możliwości dla amerykańskiego prywatnego sektora. Prezydent centrali związkowej AFL-CIO, Lane Kirkland w swojej wypowiedzi zachęcał do udzielenia dalszej pomocy Polsce, podkreślając jednak konieczność spełniania "przez Polskę" wkomponowanych w ustawę warunków. Kirkland mówił również na temat pomocy finansowej jaką otrzymała Solidarność w Polsce. Dwaj dyrektorzy Peace Corps wypowiadali się na temat doświadczeń Peace Corps w krajach Trzeciego Świata, wskazując na możliwość szerszego realizowania swoich programów w krajach Europy Wschodniej. Carl Gershman prezydent finansowanej przez Kongres USA fundacji National Endowment for Democracy, która od 1984 roku rozdysponowała m.in. kilka milionów dolarów na programy pomocy dla opozycji w Polsce omówił znaczenie udzielanej pomocy w - jak to określił - rozwoju pluralizmu i demokracji na świecie. Reprezentant KPN, Marek Rusczyński w swojej wypowiedzi wskazał na niebezpieczeństwa wynikające z dotychczasowej poli-

tyki USA w stosunku do Polski, która - jego zdaniem - polega na udzielaniu pomocy przede wszystkim komunistom i tym grupom opozycyjnym, które godzą się na współpracę z komunistami. Rusczyński przedstawił również analizę polskich programów fundacji National Endowment for Democracy, wskazując na jej lewicową stronniczość.

Wałęsa na spotkaniu z górnikami w Bytomiu: - "Czuję się odpowiedzialny za ten bałagan w Polsce. Wy podpuściliście mnie i razem zrobiliśmy zmiany. Nieporozumieniem jest obciążać mnie winą za złe rządzenie. To wy wybraliście posłów i senatorów. Już gorzej w Polsce nie będzie, musimy jeszcze trochę wytrzymać".

Dlaczego - pytano - Jaruzelski i Kiszczak nie odpowiadają za masakrę na "Wujku"? Dlaczego nie są rozliczani ludzie, którzy do niedawna rządzili?

- "Ponad dwie trzecie ludzi w Polsce ma coś na sumieniu - odpowiedział Wałęsa - ale należy być ostrożnym i nie zrażać do siebie ludzi, a zyskiwać zwolenników".

Nie da się wrócić do "Solidarności 1980 r.". Wtedy byliśmy silni i zgodziliśmy się na przewodnią rolę partii. Dziś jesteśmy słabi, a mamy swojego premiera, posłów i rozwiązaliśmy partię. Więc pytam, kiedy naprawdę byliśmy silni?

- "Styszę, że nie pójdziecie do wyborów, bo "Solidarność" zawiodła. Komu zrobicie na złość. Wybiorą gamoniów i sami sobie zaszkożycie" - skończył przewodniczący.

Wałęsa 19 marca na posiedzeniu KKW w Gdańsku: "Rząd od pół roku jedzie na grzbiecie związku zawodowego. Przez ten czas mógł zbudować sobie zaplecze, a nawet własną partię polityczną, jak się zdenerwuje, to weźmiemy to wszystko i pokażemy jak się rządzi".

Różne ugrupowania polityczne oraz osoby prywatne zbierają podpisy pod apelem do premiera Mazowieckiego o natychmiastowe uznanie suwerenności Litwy i nawiązanie z Litwą stosunków dyplomatycznych.

TREŚĆ APELU: Niżej podpisani oby-

watele Rzeczypospolitej Polskiej zwracają się do Pana Premiera z gorącym apelem o natychmiastowe uznanie suwerenności republiki Litwy, o nawiązanie z nią stosunków dyplomatycznych i udzielenie wszechstronnej pomocy w tym trudnym okresie odzyskiwania niepodległości. Polska racja stanu, pamięć wielowiekowej wspólnej historii Polski i Litwy, uczucia gorącej przyjaźni do Litwinów oraz świadomość, że w Polityce moralność musi przeważać nad partykularnymi gierkami taktycznymi - wszystko to wymaga szybkiego i energicznego działania ze strony rządu polskiego. Wolność jest niepodzielna: niepodległość Polski uzależniona jest od niepodległości Litwy i odwrotnie. W godzinie upadku systemów zniewolenia w naszej części Europy nie wolno nam zasklepić się w jedynie wąsko pojętym interesie i milcząco stawać po stronie obrońców starego porządku: nasz honor i nasz rzeczywisty interes wymagają działań "za naszą wolność i Waszą".

Delegacja Klubu Parlamentarnego w składzie Geremek, Onyszkiewicz, Henelowa, Kłopotowski przebywają na Litwie wyrażając swoje poparcie do dążeń niepodległościowych. Zostali tam bardzo serdecznie przyjęci przez Sajudis. Na Litwie przebywa również senator Edward Kennedy w charakterze obserwatora.

GOSPODARKA

Doszło, po kilku dniach ostrych targów, do podpisania protokołu handlowego Polska - ZSSR na rok 1990. Wielu spraw nie udało się rozwiązać i za dwa tygodnie mają się odbyć w Moskwie kolejne rozmowy. W rozmowach wzięli udział wicepremier ZSSR S. Sitarian i minister stosunków gospodarczych z zagranicą Konstantin Katuszew oraz wicepremier Balcerowicz oraz ministrowie Świąteczki i Osiatyński. W czasie rozmów Polska przedłożyła swoje stanowisko dotyczące uregulowania spraw polskiego zadłużenia w powiązaniu z protokołem handlu i z

wielkością polskiego eksportu i jego nadwyżki, a także zasad prowadzenia handlu między Polską i ZSSR. ZSSR uważa, że należy rublowy dług polski zamienić na dolarowy (choć nie według oficjalnego niekorzystnego dla nas kursu) i zacząć spłacać natychmiast. Polska jest zdania, że powinien on być anulowany, bo jest skutkiem niekorzystnej relacji cen na przełomie lat 70 i 80 oraz bardzo nieopłacalnych inwestycji w ZSSR i dlatego jego przeliczenie na twardą walutę jest dla Polski nie do przyjęcia. Aktualna wysokość długu wynosi 4,5 mld rubli. Polska chciała utrzymać nadwyżkę eksportową w granicach 200 mln rubli. ZSSR oczekiwał, że nadwyżka będzie znacznie wyższa i że zostanie przeznaczona na spłatę naszego zadłużenia.

Podpisany na lotnisku, tuż przed odlotem sowieckiej delegacji protokół, określa wysokość nadwyżki na 200 mln rubli. Wicepremier Sitarian określił ją jako "minimalną". Protokół przewiduje, że wartość eksportu polskich maszyn i urządzeń do ZSSR wyniesie w 1990 1,6 mld rubli. Możliwe są jednak korekty: "Nasze dostawy do ZSSR mogą być większe, jeśli uznamy, że możemy sobie na to pozwolić" - powiedział wicepremier Balcerowicz. Natomiast wicepremier ZSSR Stiepan Sitarian stwierdził filozoficznie, że "co będzie dalej pokaże życie".

W tym roku 15 proc. obrotów z ZSSR będzie rozliczanych w walutach wymienialnych.

Sześciu ekspertów Międzynarodowego Funduszu Walutowego sprawdza w Polsce jak jest realizowany program stabilizacji gospodarki. Kontroli MFW podlegają m.in.: utrzymanie wskaźników nie opodatkowanego funduszu płac (styczeń-0,3 i od lutego do kwietnia 0,2), zadłużenie budżetu centralnego, bankowe rezerwy walut wymienialnych, wysokość nowego zadłużenia Polski, kurs złotówki. Wiążące decyzje podejmie Zarząd Funduszu przed 15 maja.

"Solidarność" Nauczycieli i ZNP oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej ustaliły ostateczną tabelę płac pracowników oświaty. Będzie wprowadzona w kwietniu obowiązując od 1 stycznia br.

W myślu ustaleń nauczyciel z wyższym wykształceniem i przygotowaniem pedagogicznym rozpoczynający pracę, otrzyma 491 tys. płacy zasadniczej, a po 31 latach pracy 619 tys. plus 20 proc. dodatku za staż pracy. Nauczyciel po Studium Nauczycielskim odpowiednio 364 tys. i 462 tys. plus 20 proc. Przeciętą średnią płacą nauczycielską wynosić będzie 770 500 zł, a pozostałych pracowników oświaty 521 tys. Przeciętą podwyżką płac nauczycielskich wyniesie 164 tys.

Według stanu z 15 marca w Polsce poszukiwało pracy 216.557 osób, a wolnych miejsc było poniżej 20.000. Bezrobotni stanowią 1,2% 18-milionowej siły roboczej. W grudniu ub. roku było zaledwie 9600 bezrobotnych.

W Poznaniu odbył się zjazd założycielski nowej Polskiej Partii Gospodarczej. Inicjatorzy reprezentujący środowiska menedżerskie w całym kraju podkreślali, że wpływ na utworzenie tej partii miała m.in. decyzja o przyspieszeniu wyborów do samorządów terytorialnych. Według uchwalonego statutu głównymi założeniami nowego stronnictwa jest doprowadzenie do zorganizowania w Polsce silnej i zdrowej gospodarki w warunkach uczciwej konkurencji wszystkich uczestników życia gospodarczego - na zasadach wolności i równości. Nowa partia zamierza działać w całym kraju, ale centralny zarząd będzie w Poznaniu.

92 posłów i 16 senatorów zawiesiło dotychczasową pracę zawodową, by w pełni poświęcić się działalności parlamentarnej. Zamiast wynagrodzeń w miejscach pracy parlamentarzyści ci otrzymują oprócz diety poselskiej wynoszącej obecnie około 1 miliona zł dodatkowy ryczałt w wysokości 630 tys. zł.

Od 26 marca stanią polonezy do sumy 37,0 mln zł. PAP podał, że stało się to możliwe, ponieważ wielu kooperantów fabryki obniżyło ceny podzespołów i części. Od 1 kwietnia drożeją maluchy. Cena 21 mln zł. W marcu kosztowały 17 mln zł, ale cena ta zdaniem FSM nie pokrywa kosztów produkcji.

KULTURA

Limit przyjęć na studia w roku akademickim 1990/91 ustalony został przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego na 63 tys. osób.

Dymisje w teatrach: Jerzy Krasowski odszedł z Narodowego, a Zbigniew Zapasiewicz - z Dramatycznego. Ten ostatni wyjaśnił: "Ci, którym się w "Dramatycznym" nie podoba, powinni odejść dawno temu, lecz niestety nie odchodzą, tylko stroją się w piórka męczenników i jatrzą". Przeciw wcześniejszym personalnym posunięciom Zapasiewicza wystąpiła Solidarność teatru.

Grzegorz Boguta został jednogłośnie wybrany przez Komisję Konkursową Państwowego Wydawnictwa Naukowego, na stanowisko dyrektora wydawnictwa. Przez lata był szefem wydawnictwa II obiegu NOWA.

Wicepremier, minister rolnictwa Czesław Janicki unieważnił spółkę akcyjną Igloopol. Do końca czerwca spółka będzie działała jak dotychczas. W tym czasie zostaną przygotowane nowe rozwiązania prawne i organizacyjne. Igloopol powstał w latach siedemdziesiątych. W 1978 roku miał 233 hektary ziemi. Dziś gospodaruje na 70 000 hektarów. Firma zajmuje się produkcją chłodni składowych i samochodów-chłodni, piwa, napojów, przetwórstwem żywności, działa w branży metalowej, buduje, handluje. Spółka i dyrektor najpierw kombinatu, a następnie prezes spółki Edward Brzostowski był wielokrotnie pomawiany o prowadzenie niezgodnych z prawem interesów i dorabianie się na lewo olbrzymiego bogactwa. Prezes Brzostowski: "Cokolwiek powiem nie ma znaczenia. Celem jest rozwiązanie Igloopolu i wyrzucenie Brzostowskiego".

Od 1 kwietnia właściciele wszelkich pojazdów (ponad 4 mln właścicieli) będą płacić 130% więcej za ubezpieczenie w PZU. Kierowca malucha zapłaci 115 tys. zł za kwartał. Samochód zachodni niezależnie od wieku będzie kosztował aż 800 tys. zł za kwartał.

W Warszawie żetony do automatów telefonicznych zostaną wprowadzone w kwietniu, następnie w całej Polsce. Będzie je można kupić na poczcie oraz w kioskach Ruchu.

Za trzy lata w centrum Warszawy, na rogu Marszałkowskiej i Królewskiej stanie nowy hotel klasy "Lux". Będzie miał 600 miejsc noclegowych. Zbuduje go spółka "Warsaw International Hotels Limited". Udziałowcami spółki są władze Warszawy oraz firma amerykańska Hyatt International Hotels. Strona polska ma 49% udziałów (działka budowlana) - strona amerykańska - 51%. Zyski będą dzielone podobnie. W okresie spłaty kredytu około 9 lat miasto otrzyma 3% od obrotu, czyli około 1 mln dol. rocznie.

W Londynie doszło do spotkania delegacji Ministerstwa Kultury z Polski z przedstawicielami Rządu RP na Uchodźstwie. Obecni byli m.in. wiceminister M. Jagiełło oraz minister kultury Rządu RP na Uchodźstwie Leonidas Kliszewicz. Omówiono m.in. plan wizyty minister Izabeli Cywińskiej w W. Brytanii.

Minister Kultury i Sztuki RP
Izabella Cywińska

Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne
The Polish Canadian Society of Music

zaprasza na koncert zatytułowany

ARIE

z oper

Stanisława Moniuszki
Bernard Jackson, Kinga Mitrowska,
Claude Norbert, Susan Porter,
Oxana Rohatyn-Mathon, Michael Shevtsov,
and Grazyna Tonkiel-Sienczewski.

Przy fortepianie Natalia Tomkina.

Piatek, 30 marca, 1990, godz. 20,
Polski Ośrodek Kulturalny, 206 Beverley Street, Toronto,
Bilety: \$9 i \$7 dla członków towarzystwa
Dodatkowe informacje można uzyskać dzwoniąc pod 922-9973

JAN RULEWSKI - PRZED II ZJAZDEM SOLIDARNOŚCI SPECJALNIE DLA ECHA

Jan Rulewski jest przewodniczącym NSZZ "Solidarność" regionu bydgoskiego i jednym z naszych korespondentów krajowych. O zjeździe w dniach 19-24 kwietnia przekaze bezpośrednią relację Grażyna Farmus.

BEZDROŻA "SOLIDARNOŚCI"?

Olbrzymia feta z jaką Amerykanie, zwłaszcza ich Kongres przywitały nie tak dawno L. Wałęsę nie może być powodem do samozadowolenia, zwłaszcza tych rodaków i przyjaciół Polski, którzy chcą jej faktycznie pomóc. Dla mnie Medal Wolności wręczony przez prezydenta Busha mojemu przewodniczącemu, towarzysząca temu klaka, bardziej nastawione były na propagandę amerykańskiej real-polityki niż pomoc polskiemu narodowi. Wszak główne zagrożenie Ameryki - komunizm został pokonany przez jego własne dzieci. I choć ofiarowana kwota 1 mld dolarów jest wielką, to stanowi zaledwie cząstkę tego, co by musieli wydać Amerykanie i ich zatrudnieni sojusznicy na powstrzymanie sowieckiego imperializmu. Zatem zrozumiała jest amerykańska euforia. Pora jednak wrócić do Polski, do polskich problemów. A są one niemałe i nie ustąpiły wraz z ucięciem łań "czerwonej hydrze".

Ostatnia moja korespondencja pochodziła z okresu zmagani wokół "okrągłego stołu" i na jego mniej znanych planach w Magdalence i Wilanowie. Wyrażone wówczas przeze mnie wątpliwości wobec ustępstw strony solidarnościowej zostały zweryfikowane przez wybory i inne procesy odrodzenia politycznego i społecznego. **Praktycznie wszystkie ustalenia "okrągłego stołu" zostały obalone.** Jedynie na ironię losu zakrawa fakt, że jedno z nich nadal egzystuje - zakaz prowadzenia strajków i ponowna legalizacja "S". To pierwsze też zweryfikowało życie, zaś to drugie - ciągłość związkowa, czyli relegalizację "Soli-

darności" zadekretuje zbliżający się II zjazd Związku. Potwierdzeniem tego niech będzie pojawienie się egzekutora polityki L. Wałęsy - A. Tokarczuka na posiedzeniu jednej z trzech fundamentalnych struktur związkowych "Solidarności" (Szczecin, Bydgoszcz, Łódź) ze stwierdzeniem, "że przyczyny podziału zanikają, gdyż ludzie strajkują, a Związek oczywiście istnieje od 1980 roku". Niestety zjazd w proponowanym zarysie, nie przywróci już tych, którzy z niego odeszli lub zostali wypędzeni. Dlatego wydaje się, że ma rację A. Gwiazda i piszący te słowa, **proponując odbycie raczej zjazdu zjednoczeniowego niż zwykłego.**

Sprawie "Solidarności" poświęcam wiele miejsca nie tyle z racji zarozumiałstwa co konstatacji, że "Solidarność" nadal pozostaje główną siłą sprawczą zmian, a wszelkie próby jej demontażu na rzecz pluralizmu politycznego (partie) nie znajdują ważniejszego odzewu społecznego - wydają się być sprawą dalszej przyszłości, zaś problemy do rozwiązania istnieją od 45 lat.

W samej "Solidarności" przebiegają jednak niebezpieczne zjawiska i procesy, można wręcz mówić o kryzysie, nieadekwatnym do osiąganych sukcesów politycznych, a nawet socjalnych. Wyrazem tego jest wprawdzie rosnąca, jednak zbyt mała liczba członków. Zwykle nie przekracza ona 25% składu sprzed 13 grudnia 1981 r. (w Bydgoszczy, np. 43 321 członków, w 1981 roku było ich 311 tys.). Wprawdzie należy się liczyć z utratą stanów na rzecz OPZZ, które obecnie się rozpadają, jednak niechęć uznania swej klęski, zarówno

politycznej i materialnej - hamują koncepcje na rzecz powrotu do macierzystego związku (nieprzejednanie a zarazem coraz większe wpływy Solidarności 80 Mariana Jurczyka zdają się taki powrót "renegatów" obecnie odcinać przyp.red.)

Jeszcze gorzej z jakością szeregow. Krajowa Komisja Wykonawcza wielokrotnie obniżała progi frekwencji dla odbycia ważnych wyborów bądź podjęcia ważnych uchwał. Rozczarowanie budzi fakt, że większość organizacji rządowych nie realizuje postanowienia o składce członkowskiej wynoszącej 1% zarobków. Większość komisji niezależnego od administracji związku, korzysta z dotacji dyrekcji, zresztą takich samych jak OPZZ, tyle że sprzecznych z zasadą niezależności i korzystnych dla istnienia i działania struktur związków klasowych.

Z jakością kadr też nie najlepiej, jeśli się zważy, że główny trzon Związku w zakładach stanowią robotnicy, a udział kadry administracyjno-technicznej jest znikomy. Wydaje się, że tu oddziaływuje jeszcze syndrom stanu wojennego, zwłaszcza w odniesieniu do kadry kierowniczej. Działa więc tu niezapisany w księgach "okrągłego stołu" opar strachu podpierany instytucjonalnie przez urząd prezydenta i formację militarną Kiszczaka i Siwickiego w rządzie Mazowieckiego. Brak żywość inteligentnego uważam za szczególną słabość, zważywszy na konieczność przebrnięcia przez skomplikowane intelektualnie procesy reform. Tej próżni nie zrównoważy brylowanie warszawskiej grupy intelektualnej, skupionej, w znacznej mierze, w Komitecie Obywatelskim

przy L. Wałęsie, zajętej przede wszystkim obsługą parlamentu i rządu. W ogóle to centralizacja decyzyjna w Związku i fetysz L. Wałęsy spowodowały obumarcie federacyjnej struktury "Solidarności", w głównej mierze, opierającej się na regionach. To w pierwszym rzędzie MKZ-ty, a następnie Zarządy Regionu były jego węzłami organizacyjnymi. Tu uzgadniano wspólne interesy i strategie działania. **Tu rodziła się w szarodziennych praktyce solidarności.** Większość inicjatyw o charakterze ogólnopolskim powstała przecież w regionach np. sprawa chłopska w Rzeszowie i Bydgoszczy, praworządność na Mazowszu, wybory w Małopolsce, oświata na Lubelszczyźnie, rewindykacje branżowe we Wrocławiu itp.

Zresztą nieprzypadkowo w stanie wojennym zwalczano tę strukturę, upatrując w niej głównego i niebezpiecznego przeciwnika dla bastionów partii w państwie, czyli komitetów wojewódzkich. Znaczne osłabienie struktury organizacyjnej Związku, przylegającej silnie do jej idei (solidarność jako zrozumienie i odczuwanie innych) spowodowało rozdrobnienie organizacyjne, prowadzące do dezintegracji interesów i wzajemnej licytacji, ze szkodą dla wszystkich, w szczególności jednak samej "Solidarności". Nastąpiło bowiem osłabienie jej etosu moralnego, będącego podstawą pozytywnych przemian. Dowodzą tego akcje protestacyjne prowadzone w sposób chaotyczny przez załogi o nieokreślonym stanie związkowym, a także prymat sekcji branżowych nad działaniami o charakterze scalającym, który gwarantowała terytorialna struktura związku.

Centralistyczna, a w moim mniemaniu autorytarna, struktura zarządzania Związkiem, pogłębiona przez wessanie jego kadry do szerokiej struktur politycznych i zarządzania **wywołała próżnię w pośrednich kadrach kreujących decyzyjne i programowe życie organizacji.** Zwłaszcza to ostatnie doznało na tym tle znacznego uszczerbku. Na dziś Związek nie posiada czytelnej całościowej polityki socjalnej. Przeto reaguje chimerycznymi akcjami opisanymi powyżej. Np. w licznych zakładach pracy trwa zwalnianie pracowników - dla wielu jest to zjawisko wręcz dramatyczne. Tymczasem nie

dopilnowano, aby zwolnienia poprzedzone były ustawą dla bezrobotnych. Traci na tym wiarygodność związkowa, mierzona właśnie wielkością uiszczonych składek. Paraliż zarządzania pogłębiają również... wizyty L. Wałęsy, który całkowicie zdominował życie krajowej komisji wykonawczej pozabawiając jej autonomii.

Są to tylko niektóre problemy odradzającej się "Solidarności", jak napisałem wcześniej, nadal politycznego klucza do pozytywnych reform w Polsce.

W rzeczywistości polskich problemów jest znacznie więcej, a przebrnięcie przez nie wymaga nie tylko zdolnego przywódcy, idealnego modelu gospodarczego, czy nawet dolarowego zastrzyku. Wymaga przede wszystkim działania dnia codziennego w fabrykach i miasteczkach, w liczbie nie mniejszej niż przeciwników, tj. 150 tys. (tyle liczy faktyczny aktyw starego

porządku). Skoro więc chcemy, żeby przetrwał rząd Mazowieckiego musimy stworzyć rządy odpowiedzialności w całym kraju, oparte na licznym korpusie.

Byłoby jednak ślepotą widzieć zagrożenie jedynie wewnętrzne. Obalenie Muru Berlińskiego i zbliżające się rozmowy w sprawie zjednoczenia Niemiec mogą Polsce przysporzyć nowych problemów niekoniecznie tylko politycznych. Istnieje obawa, że pycha niemieckich dywizji pancernych może zmienić się w pychę westmarki o czym się przekonał autor, przebywając w Berlinie Zachodnim. Ale to już sprawa na inny artykuł!

JAN RULEWSKI

Pisane w Bydgoszczy w przerwie między Regionalnym Zebraniem Delegatów a Krajowym Spotkaniem Porozumienia na Rzecz Demokratycznych Wyborów w Związku.

Państwowy Zakład Ubezpieczeń "Solidarność". Foto: MACIEJ KUROWICKI

MAZOWIECKI W OTTAWIE

We wtorek przed południem kanadyjski samolot rządowy ląduje na lotnisku w Ottawie. W wojskowym hangarze witają premiera przedstawiciele władz kanadyjskich oraz kilkudziesięcioosobowa grupa Polaków z Ottawy. Mimo prób zorganizowania grup witających z innych miast, niewielu chętnych mogło się pojawić na lotnisku i pod parlamentem. Wizyta jest krótka, trwa według planu ok. 7 godzin. Nie ma szans na wieczorne spotkanie z Polonią. W tym samym czasie zresztą trwa demonstracja organizowana w parlamencie przez Litwinów. Polacy w Ottawie są zaangażowani w proteście przeciw inwazji Litwy. Prezes Ottawskiego Kongresu pan Eugeniusz Bystram, który organizował powitanie premiera na lotnisku, jest w momencie jego przylotu w parlamencie.

Mazowiecki po krótkim przywitaniu udaje się natychmiast na lunch i rozmowy z premierem Kanady Brianem Mulroneym. Po spotkaniu tym oczekuje się ogłoszenia nowej polsko-kanadyjskiej umowy gospodarczej, rozszerzającej akcję pomocy gospodarczej. Polonia oczekuje też, że Mulroney poprze wreszcie oficjalnie przesądzony już udział Polaków w rozmowach 2+4. Nie uczynił tego dotychczas, mimo licznych listów i petycji. Petycja organizowana przez PCAG do rządu Kana-

dy, drukowana także w ECHU, osiągnęła rekordową liczbę 12 tysięcy podpisów.

Z Ottawy wychodzi petycja do parlamentu i listy do Joe Clarka. Piętrząca się presja i okazja takiej wizyty powinna uwolnić jakieś w tej kwestii oświadczenie. Trzeba będzie na nie chyba jeszcze trochę poczekać. Dzień nie sprzyja przełomom. W parlamencie toczy się historyczna walka o umowę Meech Lake, która ściąga uwagę środków przekazu. Wizytę pierwszego po Mikołajczyku premiera - nie komunisty z Polski rejestruje tylko mała migawka telewizyjna. Mówi się również w kuluarach, że kilkugodzinny przebieg przez Kanadę w porównaniu z ceremonialnością wizyty w Stanach jest obraźliwy. Dzieje się to też po niefortunnych wypowiedziach Wałęsy w Ottawie z nieboszczykiem w krawacie. Kanada twierdzi, że per capita pomaga Polsce więcej niż inne kraje. Nie wiem, czy widać to z Warszawy, ale Kanada została trochę po macoszemu potraktowana. Pośpiech zaważył również na spotkaniu z Polonią. Odbyło się ono na prośbę premiera w ambasadzie RP w Ottawie. Fakt ten niepotrzebnie zbulwersował część środowiska, bowiem złamał dotychczasową praktykę spotykania się z wysokimi delegacjami z kraju na neutralnym kanadyjskim gruncie. Wiele zaproszonych osób nie

przyjęło zaproszenia do ambasady, mimo iż bardzo szanują i cenią premiera. O wyjeździe delegacji KPK do Ottawy zadecydowało głosowanie Zarządu.

Prezes Stanisław Orłowski z 8 towarzyszącymi osobami udał się na spotkanie z premierem Mazowieckim.

Premier po wejściu do ambasady wszedł do sali konferencyjnej, gdzie obecnych było około 20 osób, w tym przedstawiciele Polonii ottawskiej. Wyraźnie zmęczony premier wygłosił krótkie expose, w którym podkreślił niezmienną swego stanowiska w sprawie granic RP oraz wolę udziału w rozmowach. Podziękował i prosił o dalsze poparcie w tej sprawie. Następnie siedzące w kilku rzędach osoby zadawały pytania i składały wyrazy uznania i poparcia.

Sprawujący od miesiąca funkcję prezesa KPK w Ottawie pan Eugeniusz Bystram określił spotkanie jako głębokie przeżycie powagi chwili. "On robi wrażenie męża stanu. Spokój w oczach, umiarkowane odpowiedzi, logika".

Powaga udzieliła się wszystkim. Nie było hałaśliwych braw. Uczestnicy trwali w skupieniu i napięciu. Spotkanie trwało około 20 minut. Prezes Orłowski wręczył premierowi listy z darowiznami na rzecz jego funduszu inicjatyw społecznych. W sąsiedniej sali ambasady odbywał się bankiet, w którym brali również udział przedstawiciele Polish Canada Business Council oraz prasy. Premier spędził na nim symboliczne kilka minut i opuścił ambasadę. Podczas wizyty w Ottawie premier Mazowiecki odbył konferencję prasową. Zaoferował na niej swoje usługi negocjacyjne pomiędzy Litwą i Sowietami, o ile obie strony wyrażą na to zgodę.

Mimo swej nieobecności z wyboru, cieszę się, że premier mógł dowiedzieć się o inicjatywach także i naszych na rzecz jego rządu. Będzie mu ta pomoc na pewno potrzebna wobec zaostrzającej się sytuacji gospodarczej w kraju, wyczerpywania się ludzkiej cierpliwości po upływie miodowych miesięcy.

GRAŻYNA FARMUS

MAZOWIECKI W USA

W dniach od 20 do 26 przebywała w USA polska delegacja rządowa na czele z premierem Tadeuszem Mazowieckim. Pierwszego dnia wieczorem Tadeusz Mazowiecki przyjął w swej rezydencji w Waszyngtonie naprzeciw Białego Domu Zbigniewa Brzezińskiego, z którym odbył długą rozmowę w cztery oczy. Następnego dnia po uroczystym powitaniu Mazowieckiego przed Białym Domem przez prezydenta Busha rozpoczęły się rozmowy Bush-Mazowiecki. Rozmawiano głównie o sprawach zjednoczenia Niemiec i udziale Polski w rozmowach zjednoczeniowych. W drugiej części rozmów Ma-

zowiecki wyraził opinię, że nie tyle zależy mu na dodatkowej pomocy, co na osiągnięciu postępu w kwestii polskiego zadłużenia. Prezydent USA oświadczył, że poprze stanowisko polskie i zwróci się do rządów innych krajów, by postąpiły podobnie. Zatwierdzono wniosek o rozluźnienie restrykcji COCOM zabraniających sprzedaży m.in. do Polski towarów strategicznych. Ustalono, że w Los Angeles zostanie otworzony konsulat RP. Bezpośrednio po rozmowach Bush i Mazowiecki podpisali amerykańsko-polski układ gospodarczy. Układ daje inwestorom amerykańskim takie same

prawa jak polskim, dopuszcza transfer zysków i wywóz kapitałów, przewiduje międzynarodowy arbitraż w przypadku sporów. Prezydent USA wyraził zadowolenie, że Polska jest pierwszym krajem nowej demokracji w Europie Wschodniej, z którym USA podpisały taką umowę. Następnego dnia odbyło się drugie nieprzewidziane w programie spotkanie premiera z prezydentem. Podczas konferencji prasowej Bush powiedział, że Mazowiecki nie zapewnił go o chęci usunięcia wojsk ZSSR z Polski. Podczas spotkania z sekretarzem obrony Cheney'em Mazowiecki zaprosił okręty floty wojennej USA do złożenia wizyt w Gdańsku i Szczecinie.

W czwartek Mazowiecki spotkał się z częścią emigracji polskiej w USA na przyjęciu w ambasadzie RP w Waszyngtonie (część emigracji zbojkotowała przyjęcie w ambasadzie).

W piątek w Izbie Handlowej zaapelowano do byznesmenów o inwestowanie prywatnych kapitałów w Polsce i o ich obecność jako ludzi interesu z Zachodu w naszym kraju.

W dniach 23-25 marca premier przebywał w Chicago będąc gościem Kongresu Polonii Amerykańskiej. Na Uniwersytecie DePaul otrzymał doktorat honoris causa. Lunch spożył w konsulacie RP. Spotkał się z przedstawicielami organizacji żydowskich. Rozmawiał z gubernatorem stanu Illinois Thompsonem oraz burmistrzem Chicago Daley. W niedzielę premier uczestniczył w uroczystej porannej mszy św. w kościele św. Jana Kantego. Wziął także udział w Muzeum Polskim w konferencji prasowej dla polonijnych środków masowego przekazu. Po południu odleciał do Nowego Jorku. Spotkał się tutaj również z czołowymi osobistościami politycznymi miasta. Miało miejsce także spotkanie z Polonią. We wtorek 27 marca rano premier przybył do Ottawy, skąd wieczorem odleciał przez Londyn do kraju.

ZSSR UJAWNIA DOKUMENTY O KATYNIU

Historyk z Akademii Nauk ZSSR Natalia Liebiediewa w oparciu o dokumenty odnalezione w centralnych archiwach państwowych i Armii Czerwonej stwierdziła, że 15 131 polskich oficerów i policjantów-jeńców z obozów w Ostaszkowie, Kozielsku, Starobielsku i Juchnowie zamordowało w kwietniu i maju 1940 roku NKWD. Liebiediewa podała w ostatnim numerze tygodnika "Moskowskie Nowosti", iż sieć 146 obozów dla polskich jeńców wojennych utworzono już 19 września 1939 roku. Znalazło się w nich 130 242 żołnierzy i oficerów. Według niej rozkaz rozładowania obozów wydał Stalin pod koniec marca 1940 roku. Stalin obsesyjnie obawiał się, iż polska kadra oficerska mogłaby w przyszłości wywołać powstanie przeciw okupacji sowieckiej i podważyć tym samym tajne protokoły paktu o nieagresji Ribbentrop-Mołotow. Decyzję o likwidacji polskich oficerów przyspieszyły plany Stalina związane z krajami bałtyckimi - należało przygotować miejsca w obozach dla 70 tysięcy osób zaaresztowanych na Litwie, Łotwie i Estonii. Od 1 marca 1940 roku do regionalnych zarządów NKWD przekazy-

wano listy polskich oficerów. Sprawami tymi kierował ówczesny zastępca Berii Mierkułow. Zestawienie zbiorcze całej operacji przygotował naczelnik Soprunienko. On wyliczył, że z Ostaszkowa wysłano 6287 Polaków, z Kozielska - 4404, ze Starobielska 3891, a z Juchnowa - 395. Według Liebiediewej ujawnione dokumenty dowodzą, że polscy oficerowie zostali rozstrzelani w kwietniu, maju 1940 roku przez oddziały operacyjne NKWD.

Sejm RP stwierdził, że sprawa wymordowania polskich oficerów powinna stać się "niezwłocznie przedmiotem odpowiednich decyzji i deklaracji rządu sowieckiego, a zwłaszcza określenia motywów popełnionej zbrodni, podania nie znanych jeszcze szczegółów i okoliczności oraz ujawnienia nazwisk winnych wydania i wykonania rozkazów. Oczekujemy, że odnalezione zostaną groby oficerów polskich z obozów w Ostaszkowie i Starobielsku, że rodziny ofiar otrzymają zadośćuczynienie i że w Katyniu zostanie wzniesiony - w imię zgody narodów - pomnik dla uczczenia pamięci ofiar".

Rzecznik prasowy rządu Małgorzata Niezabitowska i premier Mazowiecki

UTRATA PRZYWILEJÓW CZY DISKRYMINACJA

W ubiegłym tygodniu w numerze 123 ECHA poinformowaliśmy o zawieszeniu na 6 tygodni (do końca kwietnia). W reportażu "Cios w kolejkę do raj" rozmawialiśmy z sekretarzem Zarządu Głównego KPK p. Koglerem, prezesem okręgu KPK Stanisławem Sadowskim oraz z naszą nową współpracowniczką, konsultantem do spraw imigracyjnych panią Hanią Sokolską. Z ich informacji wynikało, że zawieszono sponsorowanie KPK na prośbę Ontario Office of Settlement ministerstwa imigracji w celu zbadania prawidłowości procedur. Moi rozmówcy twierdzili, że procedury te są prawidłowe, że wprawdzie kiedyś pobierano zwrotne depozyty od sponsorów w celu zaasekurowania kwot na utrzymanie osób sprowadzonych, ale w ostatniej kadencji ZG KPK zaniechał tej praktyki i sukcesywnie zwracał depozyty.

Poszczególne okręgi i organizacje zarzekały się również, że prowadziły sprawy według procedur i że nie otrzymały żadnych upomnień ani też nie wskazano im żadnych nieprawidłowości. Wynikało by z tego, że za zawieszeniem sponsorstwa kryje się coś więcej niż czyszczenie procedur.

Przez ostatnie lata Polacy cieszyli się możliwością załatwienia stałego pobytu po przybyciu do Kanady. Podania składano wprawdzie za granicą, bo w konsulacie w Buffalo, N.Y., ale ich autorzy bynajmniej nie czekali na amerykańskiej ziemi. Dzięki tym ułatwieniom mogło pozostać na ziemi obiecanej kilkanaście tysięcy osób, które skorzystały z prywatnego sponsorstwa pokreślonego kanadyjskim numerem czarterowym. Lokalne władze imigracyjne nie bardzo chciały wierzyć, że organizacja taka biedna i ciągnąca na rządowych darowiznach, jak Kongres Polonii, może sprowadzić i utrzymać tyle osób. Faktem jest, że najszybciej rosnącą grupą etniczną obok Chińczyków była grupa polska.

Nie wszyscy Polaków kochają. Mimo zakazu prowadzenia "narodowościowych" statystyk kryminalnych coraz częściej odzywały się skargi policjantów, pracowników społecznych na Polaków. Kradzieże, drobne oszustwa, pobicia, jazda po pijanemu, malwersacje. Doszło do tego, że powstał stereotyp Polaka, który utrudniał jego zatrud-

nienie. Jeden z naszych reporterów zaczął zbierać nawet dowody na zatrudnieniową dyskryminację Polaków w różnych zakładach, podyktowaną przez złe doświadczenia z rodakami. Informacje o różnych wykroczeniach docierały do ministerstwa. Zmieniły bardzo przychylny dla nas klimat, który ukształtował się po wyborze Papieża i narodzinach Solidarności.

Pewien przemysłowiec powiedział niedawno. "Dawniej ludzie wstydzili się tu Polaków, bo niewykształceni i ciemni, potem byli dumni, a teraz znów się wstydzą. Proszę pani, przyjeżdża tu taka cholęta, że trudno sobie wyobrazić".

To są bardzo przykre opinie i z pewnością niesprawiedliwe. Jednak stereotyp utrwała się z każdym jednostkowym nadużyciem systemu społecznego. Szukaniem przejść na skróty, omijaniem prawa.

Mówi się, że szef ontaryjskiego biura imigracji bardzo nie lubi Polaków. Jest to plotka, którą trudno uzasadnić. Faktem jest jednak, że za jego panowania powoli zaczęły znikać korzystne dla nas rozwiązania.

Dziś już wiadomo, że nie chodzi o jakieś procedury. Chodzi o zmniejszenie polskiej fali imigracyjnej. Wszystko legalnymi środkami i trudno doszukać się w tym otwarciu dyskryminacji narodowej. Faktem jednak jest, że dla Ontario oznacza to, że w roku 1990 osiedli się w Kanadzie nie kilkanaście, lecz kilka tysięcy Polaków. Tych, którzy zdążyli złożyć podanie przed 15 marca. Kilkaset ludzi znalazło się już na łodzi. Są rozpaczliwe prośby. Ilu z nich już zrezygnowało z przyjazdu do Kanady? Ilu decyzja zawieszenia zatrzymała w pół drogi?

Obecnie wiadomo już, że nie tylko KPK, ale i inne instytucje sponsorujące Polaków są w zawieszeniu, a więc organizacje polonijne, parafie, kościoły i instytucje. Otrzymujemy rozpaczliwe pytania i listy. Oto jeden z nich skierowany do działu IMIGRACJA (patrz obok).

IMIGRACJA

Pytanie: Chciałem złożyć podanie o stały pobyt w Kanadzie przez sponsorstwo kongresowe. Powiedzieli mi, że więcej nie przyjmują. Wiza turystyczna w Kanadzie kończy mi się za parę dni. Co mam zrobić? Jechać do Ameryki?

Odpowiedź: Kongres ogłosił, że przegłąda swoje procedury do 1 maja. Podobno wtedy będzie można znowu sponsorować.

Program sponsorowania "oficjalnie" trwa dalej. Jest to prawo rządu federalnego, a nie prowincji. Prawo to nie zostało skasowane.

Jedynie Polacy zostali wstrzymani. Obecnie, żadna grupa (nie tylko Kongres) posiadająca umowę z Urzędem Imigracyjnym, w sprawie sponsorowania Polaków, nie może tego robić.

Moim zdaniem to jest wyraźna dyskryminacja przeciwko Polakom. Decyzja wobec Kongresu była polityczną decyzją. Jedynie politycznie można tą decyzję cofnąć. Polacy dalej zainteresowani programem sponsorowania winni zgłaszać swój protest w Kongresie i u swojego posła do parlamentu federalnego.

Jeśli chodzi o przedłużenie wiza, każdy musi się starać indywidualnie. Sponsorstwo Kongresowe nie jest gwarancją, że dadzą przedłużenie. Każdy turysta musi udowodnić, że jest w Kanadzie wyłącznie w celach turystycznych (a nie imigracyjnych - mimo że z Polski o imigrację starać się nie można).

Nikom nie radzę próby przemycania się nielegalnie przez granicę do Ameryki. Naraża się wszystkich na zbyt wiele nieprzyjemności (włącznie z uwięzieniem i deportacją) w wypadku znalezienia chowającej się osoby. Takich wypadków jest dużo, i to bije w godność każdego Polaka.

Znów, jedynie drogą polityczną możemy dążyć do uzyskania oficjalnego pozwolenia od władz amerykańskich na tymczasowe przepuszczenie na teren Ameryki w celu składania podań o stały pobyt w Kanadzie. Czy Polonia stanowi dziś taką polityczną siłę?

HANIA SOKOLSKA
961-4617

"DOM SENIORA" W POLSCE! Dla emerytów i rencistów

"Dom Senlora" przeznaczony jest dla osób, które chciałyby zamieszkać w pensjonacie w Polsce, w komfortowych warunkach, z pełną i fachową opieką tak w zakresie zdrowia fizycznego, psychicznego, jak i duchowego.

Dom, jak i pomieszczenia w nim będą z pełnym standardem zachodnim, przystosowane do specyficznych potrzeb ludzi starszych.

Położenie (lokalizacja) "Domu Senlora" w Polsce będzie w dużej mierze zależeć od sugestii Jego ewent. przyszłych mieszkańców, gdyż zakup domu nastąpi po wyrażeniu przez nich swej aprobaty.

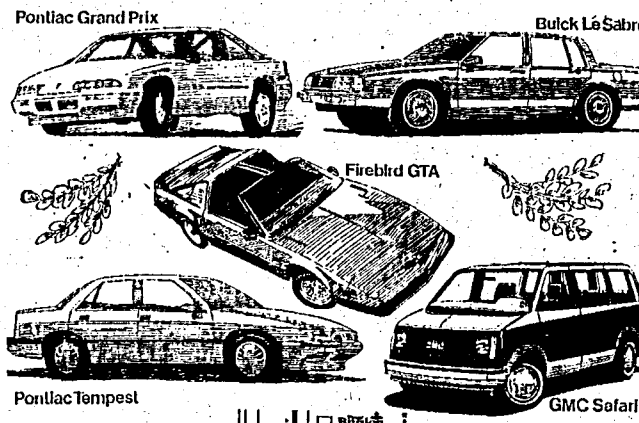
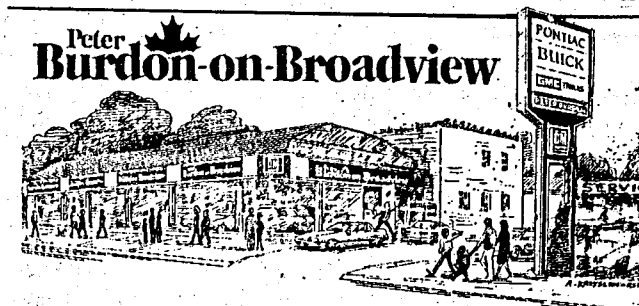
Przewiduje się, że w "Domu Senlora" będą mogli być umieszczani również nasi krewni zamieszkali w Polsce.

Na specjalne życzenie przedstawiciel "Senior's Home" udzieli pomocy w przeprowadzce, załatwianiu spraw formalno-prawnych, w podróży do Polski, itp.

Po szczegółowe informacje prosimy pisać na poniższy adres, podając: imię, nazwisko, telefon, rok urodzenia oraz dokładny adres.

"Senior's Home", P.O.Box 332, Station "A"
Weston, Ont. M9N 3M7

Zgłoszenia telefoniczne: (416) 740-2580 JERZY (wieczorem)

WYJĄTKOWA OKAZJA

FINANSOWANIE

9.9%

WYBRANYCH MODELI

Peter Burdon ON BROADVIEW
PONTIAC - BUICK - GMC TRUCKS
100 BROADVIEW AVENUE, TORONTO, ONTARIO M6E 1S4

Tel. 422-3322
Robert Mucha - Marketing

ECHO POLECA

• Liza Minnelli da koncert na cele charytatywne 6 kwietnia w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 977-3650.

• National Home Show zaczyna się 6 kwietnia i trwać będzie do 15 kwietnia w The Coliseum and Automotive Building, Exhibition Place, tel. 445-6641.

• "Struggles to Love" to tytuł antywojennej sztuki brytyjskiego dramaturga Howarda Barkera wystawionej w ramach Harbourfront Quay Works Festival od 7 do 21 kwietnia w Du Maurier Theatre, 235 Queen's Quay W., tel. 973-3000.

• The Toronto Operetta Theatre zaprasza na kabaret jednej aktorki pt. "Nancy Hermiston and the Naughty Ladies of the Night". 8 kwietnia o godz. 14 w St. Lawrence Hall, 157 King St. E., tel. 366-7723.

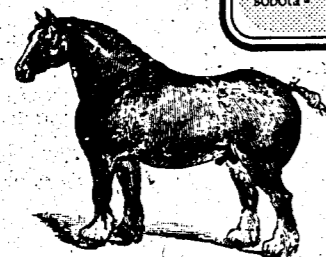
• Kiermasz antyków - 8 kwietnia w Bayview Village Shopping Centre, Bayview i Sheppard, tel. 483-6471.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• Elmira Maple Syrup Festival zaprasza na śniadanie; menu: placki z tradycyjnym klonowym syropem, wycieczka do lasu klonowego, gdzie surowiec na syrop się zbiera i inne atrakcje. Elmira jest 12 km na północ od Kitchener-Waterloo, tel. 1-519-669-2605.

• Bajka "Cuthbert and the Dragon's Teeth" wystawiana będzie 31 marca o godz. 13 w Culler Dinner Theatre, 4300 Steeles Ave. E., Markham, tel. 360-1906.

• Aktor John Neville poprowadzi koncert muzyki Saint-Saens "Carnival of the Animals". 7 i 8 kwietnia w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 593-4828.

St. Stanislaus - St. Casimir's
Polish Parishes Credit Union Limited

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW

Zawiadamia się, że Czwarte Piąte Roczne Walne Zebranie Członków St. Stanislaus - St. Casimir's Polish Parishes Credit Union Limited

odbędzie się w niedzielę.

1 kwietnia 1990 r., o godz. 3:30 po południu
w audytorium parafii Sw. Kazimierza
przy 156 Roncesvalles Avenue, Toronto, Ontario

PORZĄDEK ZEBRANIA:

1. Modlitwa i uczczenie pamięci zmarłych członków; 2. Zagajenie oraz powitanie gości i członków; 3. Stwierdzenie Quorum; 4. Odczytanie i przyjęcie porządku zebrania; 5. Odczytanie i przyjęcie protokołu z ostatniego walnego zebrania; 6. Sprawozdanie: a) Zarządu, b) Kierownika Działu Pożyczek, c) Komisji Rewizyjnej, d) Audytora; 7. Dyskusja nad sprawozdaniami; 9. Udzielenie zarządowi absolutorium; 9. Mianowanie audytorów, 10. Wybory. PRZERWA 11. Wolne wnioski; 12. Zamknięcie zebrania - modlitwa.

Prosimy wszystkich członków o punktualne przybycie.
Przy wejściu na salę wymagane będzie okazanie książeczki oszczędnościowej.
Z polecenia Zarządu - A. Mahut, Sekretarz

NOWY POLSKI SKLEP

"POLKA"
DELIKATESSEN

ZAPRASZA

NA OTWARCIE 3 KWIETNIA, GODZ. 11:00

- Polecamy bogaty i smakowity wybór wędlin sporządzonych wg tradycyjnych receptur polskich
- Artykuły delikatesowe z Europy, w tym z Polski
- Codziennie dostawy świeżego pieczywa i nabiału

SKLEP CZYNNY:
wtorek - środa - 11-19
czwartek - 10-20
piątek - 9-21
sobota - 9-18

3482 LAWRENCE AVE. E.,
SCARBOROUGH, ONT.
TEL. 289-0379

PARKING

LAWRENCE AVE. E.

MARKHAM RD.

TRUBADURZY W AMERYCE

Jan Wojewódka postanowił sprowadzić z Polski imprezę rozrywkową opartą na piosenkach i muzyce przeważnie wesołej, a równocześnie wspomnieniowej, sentymentalnej, a więc przeznaczoną tak dla słuchaczy starszych, jak i dla publiczności młodszej generacji.

Większość numerów programu zostanie wykonanych przez swego czasu najbardziej w Polsce popularną grupę (dziś już niemal legendarną) TRUBADURZY, założoną w roku 1963 przez utalentowanych, śpiewających gitarzystów, a mianowicie przez K. Krawczyka, W. Kowalewskiego i M. Lichtmana. Wylansowali wiele piosenek przebojowych, które do dziś są bardzo popularne w Polsce, a m.in.: Przyjeżdż mamę na przysięgę i Znamy się tylko z widzenia, która to piosenka stała się tytułem obecnego programu.

Przełomowym rokiem popularności zespołu był rok 1967, kiedy to do zespołu dołączył znakomity muzyk, kompozytor, piosenkarz, akompaniator i dyrygent w jednej osobie Ryszard POZNAKOWSKI. Trubadurzy nagrali w owym okresie 7 płyt długogrających, z których dwie otrzymały nagrodę ZŁOTEJ PŁYTY. Istnieli do roku 1981. "To były naprawdę piękne dni" - jak mówi piosenka. Na życzenie wielu swoich wielbicieli Trubadurzy reaktywowali się na nowo w osobach Krawczyka, Poznakowskiego i Kowalewskiego. W obecnym programie "Znamy się tylko z widzenia" przypomną nam swoje historyczne szlagiery, jak również zaprezentują nowy swój repertuar, ale również w dawnym "swoim" stylu.

W programie, Trubadurom i Krawczykowi towarzyszyć będą dwie urocze piosenkarki-instrumentalistki DANA i EWA. Kim naprawdę są, dowiedzą się Państwo podczas samego programu. Stronę humorystyczno-satyryczną reprezentować będzie młody, utalentowany aktor charakterystyczny Lucjan CZERNY. Warto również nadmienić, że program został przygotowany przez długoletniego, doświadczonego znawcę estrady, współzałożyciela powojennego Kabaretu "Wagabunda" - Wojciecha FURMANA.

Tekst reklamowy

JAN WOJEWÓDKA zaprasza na
PROGRAM WOKALNO-MUZYCZNY
p.t.

Znamy Się Tylko z Widzenia

Wystąpią:

★ KRZYSZTOF KRAWCZYK
Piosenkarz (trubadur)

★ SŁAWEK KOWALEWSKI
Gitarzysta (trubadur)

★ RYSZARD POZNAKOWSKI
Muzyk, kompozytor, piosenkarz (trubadur)

★ DANA i EWA ★ LUCJAN CZERNY
Piosenkarki - instrumentalistki Satyryk

PIOSENKI DAWNE, SENTYMENTALNE, WESOŁE i NOWE
HUMOR • AKTUALNA SATYRA • WIELE NIESPODZIANEK

KALENDARZ WYSTĘPÓW W KANADZIE

MONTREAL, P.Q. - piątek 20 kwietnia - 8 p.m.

ROSEMOUNT HIGH SCHOOL AUD., 3737 Beaubien St. East

TORONTO, ONT. - sobota 21 kwietnia - 8 p.m.

niedziela 22 kwietnia - 2.30 p.m.

WEST TORONTO SECONDARY SCHOOL AUD.

330 Lansdowne St. (na pół. od College St.) Toronto

Bilety:

SOLARSKI PHARMACY - 149 Roncesvalles Ave, tel. 536-5452

KRAKOW DELICATESSEN - 2560 Sheppard, Miss., Tel. 897-0695

PPC PLUMBING & HARDWARE - 3615 Dixie Rd. Unit 4 Mississauga
(blisko Credit Union)

Infor. i rez. biletów: W. KOPOWSKA Tel. 259-0649

HAMILTON, ONT. - niedziela 22 kwietnia - 8 p.m.

SCOTT PARK HIGH SCHOOL, 1055 King St. East

ST. CATHARINES, ONT. - wtorek 24 kwietnia - 8 p.m.

SALA POL.-CAN. LEGIONU, 292 Vine St. N.

OSHAWA, ONT. - środa 25 kwietnia - 8 p.m.

SALA WETERANÓW, 1551 Stevenson Rd. North

LONDON, ONT. - czwartek 26 kwietnia - 8 p.m.

SALA PARAFIALNA MATKI BOSKIEJ CZĘST., 419 Hill St.

BOGUSŁAWA M. KORWIN-GOSIEWSKA
WINCENTY J. KORWIN-GOSIEWSKI

SPRAWA PROKURATORA MARTINIEGO

Część I

Morderstwo

W ubiegłym tygodniu władze sowieckie przyznały się do popełnienia zbrodni katyńskiej. Przyznanie się to zajęło mordercom blisko pół wieku. Od niedawna zaczęły krążyć po Polsce materiały ujawniające próby zatajenia przez Sowieców popełnionych zbrodni. Nie wahano się sięgnąć po skrytobójstwo. Oto sensacyjna historia prokuratora, który zapłacił życiem.

Dr Roman Martini po pobycie w czasie wojny w niemieckim oślagu został wojewódzkim wiceprokuratorem do spraw ścigania zbrodni hitlerowskich w Krakowie. Dnia 30 marca 1946 r. zamordowały go w jego krakowskim mieszkaniu dwie znane mu osoby. Były nimi: 20-letni Stanisław Lubicz-Wróblewski i 17-letnia Joanna Słupianka. W tydzień potem sprawców ujęto i osadzono w krakowskim więzieniu św. Michała (w tym budynku mieści się dzisiaj Muzeum Archeologiczne). Zanim jednak doszło do rozprawy sądowej umożliwiono tej dwójce, czy też może nawet zorganizowano, ucieczkę z więzienia.

Wiele jest w tej sprawie niejasności, nawet w podstawowych zagadnieniach. Samą tylko datę zabójstwa inaczej (jako 30 kwietnia 1946 r.) określa Stefan Korboński w swojej książce "W imieniu Kremla". W tym wypadku może to być tylko lapsus.

Bardzo ważną okazuje się jednak odpowiedź na pytanie jakie motywy kierowały młodymi zabójcami. Otóż prok. Martiniemu ówczesne władze warszawskie zleciły przeprowadzenie śledztwa w sprawie Katynia. Jak pisze nieżyjący już wybitny niezależny historyk i publicysta prof. Jerzy Łojek w swej pracy "Dzieje sprawy Katynia", uczyniły to "z wyraźną intencją zainscenizowania w Polsce czegoś w rodzaju "procesu katyńskiego", który miałby

"dowieść", że sprawcami mordu byli Niemcy". Komuniści polscy zdawali sobie bowiem sprawę z tego, że raport komisji sowieckiej z 1944 r., ustalający "winę" Niemców, nie wytrzymuje najlepszej krytyki.

W każdym razie prok. Roman Martini był człowiekiem, któremu komuniści zaufali, a dr Martini kompletnie zawiódł to zaufanie. Po przeprowadzeniu wnikliwego śledztwa doszedł bowiem do wniosku, że wersja przedstawiona przez Niemców w żaden sposób nie da się obalić. Takie wnioski miał podobno przedstawić władzom w Warszawie.

Po zabójstwie zniknęły podobno z jego mieszkania wszystkie dokumenty dotyczące sprawy Katynia. Do tego wystarczyłoby wprawdzie zwykły rabunek, ale nie w tym konkretnym przypadku. Trzeba było koniecznie zamknąć usta osobie, która "za dużo wiedziała".

Spośród znawców zagadnienia wiarygodności historii z Martinim zaprzeczają jedynie prof. Janusz K. Zawodny w swojej najlepszej jak dotąd pracy poświęconej sprawie Katynia pt. "Katyń" ("Death in the Forest"). Relacjonuje w niej krótko - za szwedzką gazetą "Dagens Nyheter" z 13 lutego 1948 r. - sprawę śledztwa prowadzonego przez dr Martiniego, a następnie stwierdza: "Jestem skłonny wątpić w prawdzi-

wość tej historii". W prawdziwość czego? W ogóle istnienia dr Martiniego? Przecież do dziś żyją w kraju jego krewni. W prawdziwość tego, że prowadził on śledztwo zakończone nie po myśli władz? Przecież potwierdza to m.in. Stefan Korboński, który w 1946 r. przebywał jeszcze w kraju.

Kim byli młodzi mordercy? Stefan Korboński uważa ich za fanatycznych komunistów. To chyba jednak poważne uproszczenie. Z tego, co wiemy o przeszłości sprawców, a w szczególności o przeszłości Wróblewskiego, wcale nie wynika, żeby mogli to być fanatyczni komuniści.

Stanisław Wróblewski był w czasie wojny żołnierzem AK. Być może więc ładna karta wojenna. W 1945 r. został jednak funkcjonariuszem MO. Samo przez się nie świadczy to jeszcze o niczym. Po wojnie wielu żołnierzy AK, tropionych jako "zapłute karty reakcji", szukało schronienia m.in. w milicji. Z drugiej strony nie wiadomo czy i jakie naciski wywierano na Wróblewskiego w czasie jego pracy w MO, a jeżeli wywierano, to czy przeszedł tę próbę zwycięsko. Wojna nie jest tak piękna jakby to wynikało z kart patriotycznych czytanek, ale powoduje również niewiarygodne spustoszenia moralne.

Pod koniec 1945 r. w kawiarni "Cristal" w Krakowie Wróblewski został zwerbowany do WiN-u przez niezna-

jomego mężczyznę. Skądinąd wiadomo, że WiN był organizacją bardzo silnie infiltrowaną przez bezpiekę, co było jedną z głównych przyczyn jego porażki. Teoretycznie Wróblewski mógł więc być w WiN-ie wtyczką UB, ale nie są znane żadne dowody tego.

Mało wiadomo o losach Wróblewskiego w 1946 r. Miał się w tym okresie często widywać z Martinim i na jednym ze spotkań żądać od niego wydania nakazu aresztowania wskazanej przez siebie osoby. Prowokacja? Jeżeli tak, to do czego miała zmierzać?

Wróblewski z pewnością nie był więc fanatycznym komunistą. Mógł być natomiast osobą szantażowaną przez UB względnie nawet pozostającą na usługach UB w zamian za zapewnienie bezkarności. Takie metody były w pracy komunistycznej tajnej policji powszechnie stosowane.

W odniesieniu do Słupianki można uznać za prawdopodobne również i to,

że współdziałała z Wróblewskim mniej lub bardziej nieświadoma istoty sprawy. Przecież to była zaledwie siedemnastoletnia dziewczyna. Jaką więc np. mogła mieć przeszłość wojenną, za którą można by ją szantażować? Wprawdzie w owych czasach młodzież dojrzewała szybciej niż dzisiaj, ale nie należy tego argumentu nadużywać.

Po udanej ucieczce z więzienia Wróblewski trafił do oddziału partyzanckiego Mieczysława Wądołnego działającego w okolicach Wadowic. Wiadomo dziś, że oddział ten był po części nasycony agentami UB. Czy taką rolę spełniał w nim również Wróblewski?

Wróblewski zdawał sobie chyba sprawę z tego, że zetknięcie się ze sprawą Katynia jest śmiertelnie niebezpieczne i starał się jak najbardziej oddalić od Krakowa. Udał się więc na Ziemię Odzyskane, które stanowiły ówczesne "dzikie pola". Próbował tam organi-

zować podziemie. Jeszcze w 1946 r. został ujęty w Legnicy. Podobno sądzono go w Krakowie za bandytyzm, zabójstwo i działalność przeciw państwu.

I tu dochodzimy do jednej z wielu występujących w tej sprawie zagadek. Prof. J. Łojek podaje w swoich "Dziejach sprawy Katynia" zupełnie inną wersję. Píše, że przed sądem stanęła tylko Słupianka oraz, że (przynajmniej w 1981 r., kiedy pisał tę książkę) żyła ona i mieszkała w Polsce.

To już nie może być zwykły lapsus. Uczony musiał mieć takie, a nie inne (inna rzecz czy wiarygodne) informacje. Ponieważ jednak praca jego, ze swego założenia popularyzatorska, pozbawiona jest tzw. "aparatu naukowego", docieczenie dziś źródła tych informacji może okazać się niemożliwe.

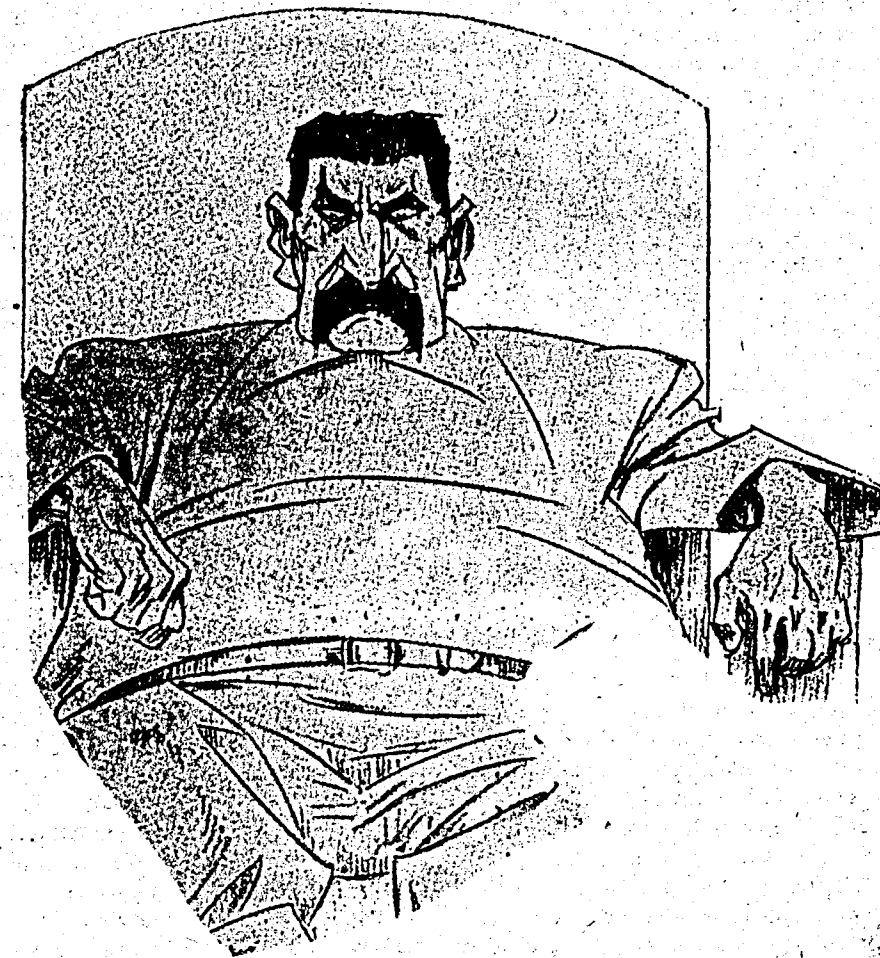
Zwróćmy tylko uwagę na to, że gdyby wersja prof. J. Łojki była prawdziwa, to uprawdopodobniałaby ona tezę, że Słupianka była nieświadomą istoty sprawy pomocnicą Wróblewskiego. W takim bowiem wypadku można by ją było sądzić, nie skrcając o głowę z obawy, że kiedyś za dużo powie.

W sumie trzeba jednak przyznać, iż brak jest bezpośrednich dowodów na to, że mordercy prok. Martiniego byli sterowani przez bezpiekę. Każdy fakt z życia Wróblewskiego można różnie interpretować. Nawet jednak niekorzystna dla zabójcy interpretacja nie jest jeszcze dowodem.

Na to, że morderstwo dr Martiniego było inspirowane przez ówczesne władze wskazują natomiast wyraźnie bardzo silne poszlaki pośrednie, którymi są: osoba ofiary i prowadzone przez nią śledztwo w bardzo drażliwej politycznie sprawie, które zakończyło się wynikiem niezgodnym z intencjami władz komunistycznych; fakt, że - mimo prób nadania morderstwu pozorów rabunkowego - z mieszkania Martiniego zginęły przede wszystkim dokumenty dotyczące sprawy Katynia; fakt, że Martini został zamordowany właśnie kilka tygodni po zakończeniu swego śledztwa; wreszcie niezwykła łatwość, z jaką sprawcy uciekli z pilnie strzeżonego więzienia.

Część II

w kolejnym numerze

TYLKO 13 BRAMEK

19 kolejka I ligi pomimo wiosennej aury była słabiutka. Strzelono zaledwie 13 bramek. We Wrocławiu Śląsk wygrał za 3 punkty z Jagiellonią Białystok. Ten mecz i jeszcze chyba mecz Zawiszy z Lechem stały na przeciętnym I-ligowym poziomie. Reszta spotkań szkoda gadać. Lider Zagłębie Lubin wygrał zaledwie 1:0 z ostatnią drużyną w tabeli Widzewem. A i tak jego zwycięstwo można uznać za szczęśliwe.

WYNIKI 19 kolejki I ligi:

Olimpia Poznań - Górnik Zabrze 1:0
GKS Katowice - Ruch Chorzów 2:0
Zagłębie Sosnowiec - Stal Mielec 2:0
Zagłębie Lubin - Widzew Łódź 1:0
Zawisza Bydgoszcz - Lech Poznań 2:0
Legia Warszawa - Motor Lublin 2:0
ŁKS Łódź - Wisła Kraków 0:0
Śląsk Wrocław - Jagiellonia Biał. 3:0

TABELA I ligi po 19 kolejkach:

1. Zagłębie Lubin	28	27:15
2. GKS Katowice	27	23:11
3. Zawisza Bydgoszcz	25	25:15
4. Legia Warszawa	24	21:13
5. Lech Poznań	24	26:19
6. Górnik Zabrze	23	24:17
7. Olimpia Poznań	20	19:16
8. Wisła Kraków	20	22:24
9. Ruch Chorzów	19	26:23
10. ŁKS Łódź	17	20:24
11. Zagłębie Sosnowiec	16	16:19
12. Śląsk Wrocław	15	18:23
13. Stal Mielec	15	14:22
14. Motor Lublin	13	9:21
15. Jagiellonia Białystok	10	13:26
16. Widzew Łódź	8	15:30

W 23 kolejce II ligi także szaro. Strzelono co prawda w 10 meczach o 5 bramek więcej niż w 22 kolejce, ale 15 bramek również nie zachwyca. Zwłaszcza, że 4 strzeliła Pogoń Szczecin Stali Stocznia Szczecin - drużynie ostatniej w tabeli, a ponadto zniechęconej przez Radę Pracowniczą Stocznii im. Warskiego, która postanowiła, iż drużyna musi przejść na własny rozrachunek i

dłużej nie będzie dotowana z kieszeni pracowników stocznii. Ciekawo również jak potoczą się losy klubu Igloopol? Jak wiadomo wicepremier Janicki unieważnił w ubiegłym tygodniu spółkę akcyjną Igloopol (która powstała w lipcu 1989 na miejsce zlikwidowanego kombinatu). Igloopol będzie działał w dotychczasowej postaci jedynie do końca czerwca.

WYNIKI 23 kolejki II ligi:

Igloopol Dębica - Miedź Legnica 2:1
Szombierki Bytom - Gwardia W-wa 0:0
Odra Wodzisław - Polonia Bytom 1:1
Lechia Gdańsk - Resovia Rzeszów 0:0
Stal St. Szczecin - Pogoń Szczecin 0:4
Stal Rzeszów - Bałtyk Gdynia 2:1
Stal St. Wola - GKS Jastrzębie 0:0
Siarka Tarnobrzeg - JZS Jelcz 1:0
Zagłębie Wałb. - Stilon Gorzów 0:0
Hutnik Kraków - Górnik Wałb. 2:0

TABELA II ligi po 23 kolejkach:

1. Hutnik Kraków	34	29:10
2. Stal Stalowa Wola	32	26:12
3. Igloopol Dębica	30	31:21
4. Zagłębie Wałbrzych	28	22:13
5. Polonia Bytom	28	20:13
6. Szombierki Bytom	26	30:13
7. Górnik Wałbrzych	26	23:20
8. Siarka Tarnobrzeg	26	24:22
9. Stilon Gorzów	25	22:18
10. Gwardia W-wa	25	25:22
11. Odra Wodzisław	24	30:27
12. Stal Rzeszów	23	18:22
13. Pogoń Szczecin	21	25:26
14. Lechia Gdańsk	21	21:24
15. JZS Jelcz	20	13:20
16. GKS Jastrzębie	19	16:27
17. Resovia Rzeszów	17	15:21
18. Miedź Legnica	17	17:24
19. Bałtyk Gdynia	14	17:31
20. Stal Stocznia Szcz.	4	7:39

MIESZANKA AGENCYJNA:

Bernard Blaut był selekcjonerem piłkarskiej reprezentacji Zjednoczonych Emiratów Arabskich tylko 53 dni. Blaut utracił pracę, gdyż szejkwowie byli roz-

czarowani, iż ZEA nie odniosły ani jednego zwycięstwa w prestiżowym w świecie arabskim turnieju o Puchar Zatoki. Szejkwowie na miejsce Blauta zatrudnili Brazylijczyka Carlosa Perreire. Blaut objął stanowisko po Brazylijczyku Zagallo, który wprowadził ZEA do finału Italia-90, ale został zwolniony, gdy po okresie 2-letnich treningów z piłkarzami zakończonych awansem do finału poprosił o krótki urlop wypoczynkowy i możliwość odwiedzenia Brazylii.

Amerikanin Andre Agassi wygrał turniej w Key Biscayne na Florydzie. Agassi pokonał Szweda Edberga 6:1, 6:4, 0:6, 6:2. Być może Agassi - ogłoszony przed kilku laty następcą Connorsa i McEnroe - rozpocznie szturm ścisłej tenisowej czołówki, gdyż jak do tej pory, nie spełnił pokładanych w nim nadziei. Wcześniej w turnieju odpadli Becker i Lendl. Becker przegrał w trzeciej rundzie z Francuzem Fleurian 6:7, 1:6. Francuz był tak pewien przegranej, że miał nawet zamówiony bilet na lot do Francji w dniu swego spotkania z Beckerem. Lendl został wyeliminowany w czwartej rundzie przez Hiszpana Sancheza 3:6, 7:6, 4:6.

Na skoczni w Planicy w Jugosławii odbył się ostatni konkurs skoków narciarskich zaliczany do klasyfikacji Pucharu Świata. Wygrał Fin Nikkola, przed Thommą (RFN) i Jugosławianinem Ulagą. Puchar Świata zdobył Nikkola -

287 pkt., przed Austriakiem Vettori - 239 pkt i Austriakiem Felderem - 206 pkt. Puchar Narodów zdobyła Austria - 912 pkt. przed Czechosłowacją - 506 pkt. i Finlandia - 502 pkt. Kanada zajęła 13 miejsce - 38 pkt.

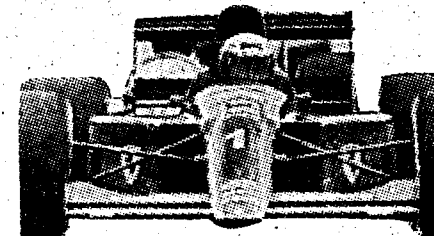
W Aix-les-Bains we Francji odbyły się mistrzostwa świata w biegach przełajowych. W biegu mężczyzn na 12 km tytuł mistrza świata zdobył Marokańczyk Khalid Shah przed Kenijczykami Tanui i Karirem. Bieg kobiet na 6 km wygrała Amerykanka Lynn Jennings przed Portugalką Dias i Sowietką Romanową.

Medalista olimpijski w pływaniu z Seulu Artur Wojdat wygrał podczas akademickich mistrzostw USA w Indianapolis wyścig na 500 jardów st. dow., wyprzedzając drugiego naszego reprezentanta M. Podkościelnego.

Trener GKS Katowice Jerzy Michajłow powiedział piłkarzom po ich przegranym meczu 0:2 we Wrocławiu ze Śląskiem, że nie widzi sensu dalszej współpracy. Prezes GKS Dziurówicz zgodził się z tym wnioskiem. Michajłow złożył rezygnację, która została przyjęta. Nowym trenerem GKS został Orest Lenarczyk, który "wygrał" swój trenerski debiut w 19 kolejce 2:0 z Ruchem Chorzów.

Wyniki rewanżowych spotkań w ćwierćfinałach europejskich pucharów: Puchar Europy: Dniepr Dniepropietrowsk - Benfica Lizbona 0:3 (poprzedni mecz 0:1) - awans Benfici, Olympique Marsylia - CSKA Sofia 3:1 (1:0) - awans Olympique, AC Milan - KV Mechelen 2:0 (0:0) - awans AC Milan, PS Eindhoven - Bayern Monachium 0:1 (1:2) - awans Bayern. Puchar Zdobywców Pucharu: Grasshoppers - Sampdoria 1:2 (0:2) - awans Sampdorii, Monaco - Real Valladolid 0:0 (0:0), rzuty karne 3:1 - awans Monaco, Partizan Belgrad - Dynamo Bukareszt 0:2 (1:2) - awans Dynamo, Admira Wacker - Anderlecht 1:1 (0:2) - awans Anderlecht. Puchar UEFA: Juventus Turyn - SV Hamburg 1:2 (2:0) - awans Juventus, Auxerre - Fiorentina 0:1 (0:1) - awans Fiorentina, Werder Brema - Liege (4:1) - awans Werder, FC

Antwerp - FC Koeln 0:0 (0:2) - awans Koeln. Losowanie spotkań półfinałowych przyniosło następujący zestaw par: Puchar Europy: AC Milan - Bayern Monachium, Olympique Marsylia - Benfica Lizbona. PZP: AS Monaco - Sampdoria Genua, Anderlecht Bruksela - Dynamo Bukareszt. Puchar UEFA: Juventus Turyn - FC Koeln, Werder Brema - Fiorentina. Pierwsze spotkania odbędą się 4 kwietnia, mecze rewanżowe 18 kwietnia. Pasjonujący będzie pojedynek Milan-Bayern. Najwięcej drużyn w półfinałach mają Włochy - 4, a następnie RFN - 3.

Drugi wyścig Formuły 1 w obecnym sezonie wygrał na torze w Sao Paulo w Brazylii obrońca tytułu Francuz A. Prost (na zdjęciu podczas wyścigu). Prost udowodnił w ten sposób, że będzie się liczył w walce o tytuł, pomimo zmiany maszyny. Trzy dotychczasowe tytuły mistrza świata Prost zdobył na samochodzie McLaren-Honda. W tym sezonie wystartował na Ferrari. W inauguracyjnym sezon wyścigu w Phoenix w Arizonie Prost był dopiero 22. Drugie miejsce w Sao Paulo zajął Austriak Berger na McLaren-Honda, a trzecie Brazylijczyk Senna (McLaren-Honda), który wygrał w Phoenix. Po dwóch wyścigach prowadzi Senna - 13 pkt., przed Prostem - 9 i Francuzem Alesi (Tyrrell-Ford) - 6 pkt.

Sergiej Bubka ustanowił halowy rekord świata w skoku o tyczce. Bubka skoczył w swym rodzinnym mieście Doniecku 605 cm. Poprzedni rekord należał także do Bubki i wynosił 603 cm (ustanowiony w ub.r. w Osace).

M. Roszkowska w kategorii 48 kg i J. Majdan w kategorii 52 kg zwyciężyły w międzynarodowym turnieju judo-czek w Budapeszcie.

Tytuły mistrzów Polski w badmintonie wywalczyli: singel kobiet - Beata Syta, singel mężczyzn - Jacek Hankiewicz, gra mieszana - Jerzy Dołhan i Bożena Haracz, debel mężczyzn - Dołhan i Hankiewicz, debel kobiet - Haracz i Syta.

Po sześciu partiach szachowego meczu pretendentów w Kuala Lumpur między Anatolijem Karpowem i Janem Timmanem prowadzi 4:2 Karpow. Szósta partia zakończyła się remisem.

W Moskwie w wieku 60 lat zmarł na raka żołądka Lew Jaszyn - jeden z najlepszych bramkarzy w historii piłkarstwa.

W Ottawie rozegrano pierwsze mistrzostwa świata kobiet w hokeju na lodzie. Tytuł mistrzowski wywalczyły hokeistki kanadyjskie (na zdjęciu), które w finale pokonały USA 5:2. Brązowy medal zdobyły Finki, które pokonały Szwecję 6:3. W półfinale Kanada pokonała 6:5 Finlandię, USA wygrały ze Szwecją 10:3. W eliminacjach Kanada pokonała Japonię 18:0, RFN 17:0 oraz Szwecję 15:1. Oprócz wymienionych 6 zespołów w mistrzostwach wzięły udział także hokeistki Norwegii i Szwajcarii.

O WOLNOŚCI HANDLU Z DOWODAMI

Ponieważ w Kanadzie znów podnoszą się głosy przeciwko układowi o wolnym handlu, mam dziś dla Państwa opowieść o konsekwencjach ograniczania wolności handlu w Stanach Zjednoczonych.

W roku 1974 Kongres uchwalił ustawę Super 301, a w roku 1988 dodał do niej poprawkę, która umożliwiła "ukaranie" krajów stosujących wobec Stanów Zjednoczonych "niesprawiedliwe praktyki handlowe". Jest to w chwili obecnej najgłośniejsza sprawa w amerykańskich stosunkach międzynarodowych z Japonią i Koreą.

Prezydent Reagan przedstawił się jako gorący zwolennik wolnego handlu. W roku 1982 nałożył on dodatkowe taryfy celne na wyroby skórzane importowane z Argentyny. Za karę. W roku 1987, podobna "kara" spotkała japońskie komputery i maszyny z powodu konfliktu dotyczącego handlu półprzewodnikami. W roku 1988 "ukarał" on brazylijskie wyroby papierowe, medyczne i elektroniczne. Ale prezydent Reagan nie był ani pierwszy, ani ostatni - podobne posunięcia zdarzały się przed nim, a prezydent Bush również tak postępuje.

Polityka taka oparta jest na założeniu, że "ukarane" kraje zmieniają swą politykę (zazwyczaj chodzi o otwarcie rynku do wyrobów amerykańskich). W istocie niemal zawsze w "ukaranych" krajach wzrastają nastroje antyamerykańskie. Zaś ukarani są jedynie amerykańscy konsumenci, których ich własny rząd w okrutny sposób zmusza do płacenia wyższych cen za importowane wyroby, a często też za wyroby krajowe, bo amerykańscy producenci podwyższają ceny, gdy robią to zagraniczni producenci. Ekonomisci z Georgetown University oceniają, że ograniczenia na import stali kosztowały amerykańskich konsumentów co najmniej

pięć miliardów dolarów w samym tylko roku 1988.

W roku 1890 Stany Zjednoczone poprzez ustawę McKinley'a ustanowiły wyższe cła na wyroby z wełny, zboże, kukurydzę i inne dobra. W odpowiedzi na to kraje europejskie nałożyły wyższe cła na wyroby amerykańskie. Konsekwencją tej politycznej głupoty był kryzys ekonomiczny i zwiększone napięcia międzynarodowe, co przyczyniło się ekonomicznie do wybuchu pierwszej wojny światowej.

W roku 1922 amerykański Kongres uchwalił ustawę Ferdney'a-McCumbera, która nałożyła znaczne cła na wyroby wełniane, cukier, zboże, stal, wyroby ceramiczne i zabawki (!). Jakoś nie przekonała ona nikogo do kupowania amerykańskich wyrobów. Mussolini ustanowił całkowite embargo na import zboża ze Stanów Zjednoczonych. Niemcy zwiększyły swoje cła i wprowadziły krajowe monopole (ponad dwa tysiące) na sprzedaż pewnych wyrobów w Niemczech. Zaś w Argentynie popularne stało się hasło "Comprar a quien nos compara" ("Kupujmy tylko od tych, którzy kupują od nas").

Najgorsze przyszło w roku 1930, gdy przegłosowano ustawę Smoota-Hawley'a. Zwiększyła ona cła na wyroby zagraniczne o przeciętnie 58% (!). Wywołało to wręcz wściekłość w innych krajach. Dla przykładu, Szwajcarzy kupowali jedynie brytyjską i holenderską benzynę, mięso z Urugwaju i Argentyny i bojkotowali inne amerykańskie wyroby. Między rokiem 1930 i 1932 amerykański eksport do Szwajcarii spadł o 45%. Eksport do Włoch w tym samym okresie spadł o 91% (!), głównie z powodu bojkotu amerykańskich samochodów. Włosi kupujący amerykańskie samochody określani byli jako "zdrajcy narodu włoskiego".

Eksport amerykański do Hiszpanii

w latach 1930-1932 spadł o 96% - w tym przypadku w wyniku taryf celnych nałożonych na wyroby amerykańskie, znacznie wyższych niż te, które ustawa Smoota - Hawley'a nałożyła na wyroby hiszpańskie w Stanach Zjednoczonych.

Kanada zareagowała na ustawę Smoota-Hawley'a poprzez nałożenie ceł na amerykańskie produkty rolnicze. Ponadto w wyborach roku 1930 zwyciężył w Kanadzie antyamerykański konserwatysta Richard Beunett, który dodatkowo zwiększył cła na wyroby amerykańskie. W konsekwencji w latach 1930-1932 amerykański eksport do Kanady spadł o 74%.

Na domiar złego, ustawa Smoota-Hawley'a, która jest jednym z najgłupszych wyczynów amerykańskiego Kongresu, nigdy nie została zniesiona, lecz opatrzona poprawkami, a więc nadal jest obowiązującym prawem.

Jestem głęboko przekonany, że ograniczenia handlu międzynarodowego przyczyniają się do wojen. Gdy towary nie mogą przekraczać granic, zamiast nich przez granice przechodzą armie. Ustawa Smoota-Hawley'a wtrąciła świat w Wielki Kryzys, który przyczynił się do wybuchu drugiej wojny światowej. Naszym moralnym obowiązkiem jest handlować z innymi narodami, a nie walczyć z nimi. Konkurencja międzynarodowa otworzy wszystkie rynki, to tylko kwestia czasu.

Wielokrotnie już się to zdarzało, że kraje otworzyły swoje rynki dla amerykańskich wyrobów bez żadnych amerykańskich nacisków. Było to zawsze spowodowane koniecznością konkurencji z innymi krajami.

Japonia stopniowo otwierała rynki dla Ameryki - do niedawna, bo teraz Japończycy są wściekli, że Amerykanie ich zmuszają do podporządkowania się

decyzjom podejmowanym w Waszyngtonie.

Podobnie Korea i Tajlandia - wszystko rozwijało się pomyślnie dopóty, dopóki Amerykanie nie nakazali im kupować więcej amerykańskich papierosów - co wywołało falę rzucania palenia, nie w imię zdrowia bynajmniej.

Chile otworzyło swoje rynki w roku 1973, co uczyniło ten kraj najbogatszym w Ameryce Południowej.

W roku 1988 Meksyk zniósł restrykcje na import i zmniejszył cła o ponad 10%. Sytuacja ekonomiczna w Meksyku stopniowo się polepsza i ich import ze Stanów Zjednoczonych wzrósł o 50%. Jak to się stało? Amerykanie rozluźnili uprzednio ograniczenia na import towarów meksykańskich do Stanów Zjednoczonych.

Podobna sytuacja była w Turcji w roku 1983 i Nowej Zelandii w 1984. Za każdym razem wystarczyło te kraje

zostawić w spokoju, kupować ich wyroby jeśli były dobre i pozwolić im doświadczyć cierpkich konsekwencji ich własnych ograniczeń importowych, które to ograniczenia same obniżają stopę życiową konsumentów).

Wolność handlu jest częścią wolności jako takiej. Każdy człowiek, któremu prawa ludzkie leżą na sercu, winien domagać się wolności handlu.

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

O PRYWATYZACJI I WYBORACH

Historyczne wzięcie. Uczestnik konferencji David Sommerville wiceprzewodniczący Komitetu Dnia Czarnej Wstążki (Black Ribbon Day) oraz antykomunistycznej Citizen's Coalition pod pomnikiem stoczniońców
Lech Wałęsa pod napisami "Ani kroku wstecz". Mówca konferencji Peaceful Transition to Democracy

W dniach od 7 do 10 marca odbyła się w Ratuszu Staromiejskim w Gdańsku konferencja na temat prywatyzacji i sposobu organizowania wolnych wyborów. W konferencji wzięło udział około 200 uczestników rekrutujących się prawie ze wszystkich krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Współorganizatorami konferencji ze strony polskiej był gdański Kongres Liberałów, którego przedstawicielami byli doktorzy Janusz Lewandowski i Zbigniew Markowski.

Wiele uwagi w referatach poświęcono sprawie prywatyzacji gospodarki państwowej. Minister do spraw prywatyzacji dr Krzysztof A. Lis przedstawił polski projekt uwłaszczenia społeczeństwa, który będzie obejmował przekazywanie zakładów pracy pracownikom poprzez kupno akcji przedsiębiorstw. Wydaje się, że jest całkowita zgodność co do tego, że gospodarka polska musi opierać się na zasadach wolnego obrotu kapitału, surowcami i towarami oraz że powinien być również stworzony rynek pracy. Różnice między partiami politycznymi zarysowują się jedynie w odniesieniu do sposobu jak prywatyzacja powinna się odbywać. Czy stopniowo, czy też możliwie szybko? Czy akcje zakładu pracy powinny być rozdawane, czy odsprzedawane? Czy tylko pracownikom danego zakładu, czy też również wszystkim zainteresowanym? Nie ulega wątpliwości, że Polska jest w czołowie krajów tej części Europy jeżeli chodzi o tempo i zaawansowanie procesów przebudowy ekonomicznej.

Do uczestników przemówił również Lech Wałęsa. Biorąc pod uwagę reprezentację prawie wszystkich narodów Europy Środkowo-Wschodniej powiedział, że Polska popiera zasady samostanowienia i niezawisłości narodów i będzie konstruktywnie przyczyniać się do ustanowienia lepszych stosunków i współpracy między narodami tego obszaru poczynając od konkretnych kroków na polu ekonomicznej i politycznej współpracy.

Uczestnicy składali wieńce i wygłaszali krótkie przemówienia pod pomnikiem stoczniońców. Większość obecnych tam osób miała za sobą lata walki z reżimami totalitarnymi, choć nie dane im było oglądać od wielu lat tych krajów. Uczestnicy próbowali odpowiedzieć na pytanie czy jest możliwe pokojowe przejście do demokracji. Odpowiedź idzie z Litwy.

ŻYĆ NIE UMIERAĆ

KOGO WYZNACZYĆ NA WYKONAWCĘ TESTAMENTU

Skoro już zdecydowaliśmy się na spisanie testamentu, musimy również zdecydować komu powierzyć jego wykonanie, kto dopilnuje, aby nasza ostatnia wola była wypełniona dokładnie według naszych życzeń.

Jakimi kryteriami powinniśmy kierować się w naszym wyborze?

Ponieważ wykonawca naszego testamentu będzie mógł w sposób niemal nieograniczony rozporządzać naszym majątkiem po naszej śmierci, powinniśmy mieć całkowite zaufanie nie tylko do jego prawości i uczciwości, ale również jego kompetencji. Idealnie, powinna to być osoba z solidną znajomością zagadnień z dziedziny księgowości, prawa, podatków i inwestycji, znająca naszą rodzinę i nasze sprawy majątkowe oraz mieszkająca niedaleko nas i naszych spadkobierców. Np. dla wuja Franciszka mieszkającego w Warszawie, mimo że kwalifikuje się pod innymi względami byłoby trudne i kosztowne załatwiać nasze sprawy spadkowe w Toronto. No i w końcu powinna to być osoba, która wedle wszelkiego prawdopodobieństwa będzie żyła dłużej niż my.

Jeśli nie znajdziemy brylantowej postaci bez skazy, która łączy w sobie wszystkie wyżej wymienione cnoty, należy wziąć pod uwagę wyznaczenie prawników, księgowych oraz innych ekspertów, którzy będą współpracowali z wykonawcą naszego testamentu.

Im większy i im bardziej skomplikowany jest stan naszego posiadania, np. dom rodzinny, nieruchomości przynoszące dochód, udziały w jednym lub więcej przedsiębiorstwach, akcje na giełdzie, dzieci z pierwszego, drugiego i trzeciego małżeństwa itp., itd. tym większa potrzeba wyznaczenia w poszczególnych dziedzinach osób kompetentnych jako współwykonawców testamentu. Nawet w najprostszych sprawach majątkowych, wskazane jest żeby

wyznaczyć więcej niż jedną osobę jako wykonawcę testamentu na wypadek śmierci jednego z nich, czy też jeśli w danym momencie nie będzie chciał czy mógł zająć się naszymi sprawami testamentowymi. Jeśli wykonawcą naszego testamentu jest firma powiernicza (trust company) nie musimy wyznaczać dodatkowych osób. Z reguły rolę wykonawcy testamentu (executor) powierza się mężowi lub żonie. Oczywiście ulega wątpliwości, że mąż lub żona jest osobą najbardziej uczciwą i godną zaufania, ale również musimy zadać sobie pytanie, czy posiada on/ona wystarczającą wiedzę i doświadczenie, aby w sposób kompetentny zająć się wszystkimi sprawami. Ponadto czy jest to fair, aby obarczać współmałżonka tak uciążliwymi zadaniami w momencie największego stresu?

Najlepiej jest wyznaczyć męża/żonę jako współwykonawcę testamentu (co-executor), zwłaszcza jeśli jest on/ona głównym lub jedynym spadkobiercą. Co należy do obowiązków wykonawcy testamentu? Między innymi może to być załatwienie pogrzebu, przygotowanie zeznania podatkowego, wyznaczenie administratorów majątku, sprzedaż majątku osobistego, likwidacja kart kredytowych, likwidacja rozmaitych subskrypcji, zmiana tytułu własności, lokalizacja rachunków do zapłaty, ściąganie należności oraz zdanie spadkobiercom sprawozdania z rozporządzenia majątkiem i rozdzielnie majątku między spadkobierców według prowidzi zawartych w testamencie.

Jeśli wykonawcami naszego testamentu są członkowie najbliższej rodziny, nie będą żądali opłaty za swoje usługi, ale przynajmniej powinno się pokryć koszty poniesione przez nich w toku załatwiania naszych spraw majątkowych. Nie należy również "zaoszczędzać" na opłacie za usługi kompetentnych profesjonalistów, bo może to

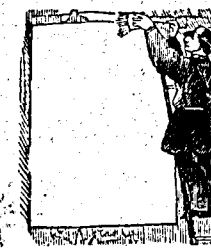
ocalić stan naszego posiadania jak i lepiej dopilnować interesów spadkobierców. Nie tylko członkowie rodziny mogą być wykonawcami testamentu, mogą to być również przyjaciele, zaufani współpracownicy, adwokat, księgowy lub doradca finansowy.

Jeśli nasz majątek jest wystarczająco duży i skomplikowany warto jest wziąć pod uwagę firmę powierniczą (trust company) ponieważ pod jednym dachem skupia wszystkie usługi jakie mogą być potrzebne do wykonania naszej ostatniej woli oraz zarządzania naszym majątkiem. Oczywiście powinno się uzyskać zgodę wykonawcy testamentu na wypełnianie tej odpowiedzialnej funkcji. Należałoby również dać im kopię testamentu lub poinformować ich, gdzie się on znajduje.

Najlepiej jest przechowywać testament u swojego prawnika, a także mieć kopię w domu i dodatkową kopię u osób zaufanych. Przechowywanie testamentu w skrytce bankowej może stworzyć sytuację, że z chwilą powiadomienia o naszej śmierci skrytka będzie zapieczętowana i dostęp do testamentu niemożliwy.

Na pytania dotyczące ubezpieczeń, planowania finansowego, RRSP, odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie, telefon: (416) 622-1115 lub (416) 746-5270.

Redaguje:
HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.I.C.

PUŁAPKI

Każdy prawie gada do siebie. Jeśli nie robi tego głośno w publicznych miejscach - jest to objaw całkowicie normalny. Takie gadanie może być zależnie od słyszanych treści wzmacniające lub osłabiające nasze motywacje. W nowych warunkach często odzywa się w nas głos, będący rezultatem głęboko wdrukowanych w nasz umysł negatywnych doświadczeń i schematów. Przy "prze-meblowaniu" emigrującej głowy warto zastanowić się czy ów głos nie należałoby wyciszyć. Trzeba sobie uświadomić jednak, czy mamy podobne zakłócające naszą skuteczność myśli.

Profesor David D. Burns w książce "The Good Feeling Handbook (co za tytuł!) wymienia 10 pułapek negatywnego nastawienia do rzeczywistości.

Przyjrzyjmy się, czy zdarza się nam utknąć w takich pułapkach.

1. Wszystko albo nic. Tendencja do spostrzegania świata w czarno-białych kolorach. Każdy najmniejszy błąd w postępowaniu świadczy o kompletnej klęsce.

2. Nadmierna generalizacja. Każde najdrobniejsze wydarzenie widzimy jako fragment niekończących się upadków. "Nigdy mi nic nie wychodzi", "Zawsze mam kłopoty z żoną, dziećmi, rodziną, itd.", "Zawsze" i "nigdy" to dowód na istnienie takich generalizacji.

3. Wyolbrzymianie negatywów. Każde najdrobniejsze negatywne wydarzenie urasta do rangi problemu. Jedno krytyczne słowo potrafi odebrać całą przyjemność sukcesu.

4. Nic wielkiego. Przesadna skromność w ocenie własnych sukcesów - "Każdy tak może zrobić jak ja".

5. To się źle skończy. Węsenie w każdym ciągu zdarzeń niepowodzeń i klęski.

6. Mam wyjątkowego pecha. Psychologowie nazywają to nastawienie "bino-cular trick", bo niczym przez szkła po-

większające dostrzegamy tylko swoje problemy i niepowodzenia.

7. Taki już jestem. Przekonanie o swej niezmienności, nieudacznictwie, winie.

8. Musisz tak, a nie inaczej. Jeśli sprawy nie mają się tak, jak widzimy je oczami wyobraźni, karzemy siebie i innych za brak sukcesu. Motywujemy siebie słowami "musisz", "nie możesz".

9. Etykietki. Zamiast myśleć "popę-

niłem błąd", myślisz "jestem do niczego".

10. Wszystko to przeze mnie. Poczujesz się do odpowiedzialności za rzeczy, które pozostają poza twoją kontrolą.

Przestawienie w głowie systemu motywacji wymaga "wyłapania" i "wytarcia" podobnych myśli. Jak to zrobić skutecznie i starannie dowiemy się w kolejnej rybryce.

PEDANCIK

SPOD PARAGRAFU

W połowie tygodnia zadzwoniła do nas zrozpaczona czytelniczka prosząc o pomoc w wycofaniu się z kontraktu. Otóż nosiła się z zamiarem kupienia samochodu i dzwoniła do różnych sprzedawców. Jeden z nich przyszedł do niej do domu. Miał gotowe formularze umowy o kupnie. Był bardzo pomocny i miły. Obiecał pomoc w finansowaniu. Nie namyślając się długo pani X podpisała kontrakt. Kiedy drzwi się za uroczym sprzedawcą zamknęły raptem ochłonęła. Przecież za te pieniądze mogła kupić bardziej ekonomiczny samochód! Skąd wziąć pieniądze na wysokie spłaty?

Tego dnia było jednak za późno. Sklep zamknięty. Na drugi dzień sprzedawca nieosiągalny.

Pytanie brzmiało: "Czy mogę się jeszcze wycofać?". Dyżurna uznała sprawę za pilną i przekazała zmar-twoną panią do Biura Pomocy Społecznej. Przekazała mi również treść pytania. Żałuję, że nie miałam z czytelniczką kontaktu, bowiem sprawa jest rzeczywiście pilna. Kontrakt można zerwać bez zwrotu depozytu w ciągu 48

(2 dni) godzin w Ontario, w ciągu 4 dni w Northwest Territories, w Albercie, Saskatchewan, Manitobie. W ciągu 5 dni w Nowym Brunzswiku, 7 dni w Yukonie, Kolumbii Brytyjskiej i na Wyspie św. Edwarda. Najwięcej szczęścia ma ten kto się rozmyśla w Quebecu, Nowej Szkocji i Nowej Fundlandii, bo dysponuje 10 dniami.

Dotyczy to umów o usługach, kupna-sprzedaży nieruchomości i szeregu innych przedmiotów. Szczegółowe przepisy o warunkach i karach zerwania kontraktu znajdują się zwykle wypisane na nim "maczkiem". Czasem wyjściem ze złamania kontraktu jest atak w sądzie na sprzedawcę, na jego technikę nacisku i wymuszania decyzji. Trzeba jednak do tego dysponować dobrym prawnikiem. Na ogół kontrakty zakładają możliwość zdobycia środków finansowych poprzez uzyskanie pożyczki (są to tzw. "conditional sales"). Może w wypadku czytelniczki zaszła podobna sprawa? Tak czy inaczej sprawa jest poważna. Ostrzegam. Nie podpisujmy niczego pochopnie.

TEMIDA

PALMY PAPIEROSY!

Ostatnio prasa i telewizja uwzięły się na palaczy. A że palenie szkodliwe, że dym rakotwórczy, a nikotyna to narkotyk. Biedni palacze wyrzucani są z biur, restauracji i szpitali na mróz, gdzie stoją, drżąc z zimna i zaciągając się w po-piechu. W takich warunkach nawet najzdrowszy może dostać zapalenia płuc, anginy, lub rozstroju nerwowego. Ta jednostronna propaganda odnosi swoje smutne skutki: coraz więcej osób, nawet nowo przybyłych z Polski, rzuca palenie. Najwyższy czas przeciwstawić się temu oczernianiu palaczy i tytoniu i przedstawić dodatnie strony niewin-nego przyzwyczajenia.

Najpierw argumenty natury me-dycznej: Ogólnie wiadomo, że dym papierosowy zawiera znaczne ilości tlenu węgla. Gaz ten z łatwością prze-nika do krwi, gdzie łączy się z czerwonym barwnikiem - hemoglobina. Za-trucie hemoglobiny tlenkiem węgla powoduje zwiększoną produkcję tego związku, w skutek czego poziom he-moglobiny we krwi wzrasta. Nie jest to bez znaczenia w przypadkach, gdy każda kropla krwi jest na wagę złota, na przykład przy krwawiącym wrzodzie żołądka, który, jak wiadomo, w dużym procencie przypadków jest właśnie spowodowany paleniem. Stwierdzono, że palenie obniża apetyt, a ponadto zwalnia same tempo przemiany materii. Tak więc palący są mniej narażeni na otyłość. Odchudzający efekt palenia wzmacnia się w dwójnasób, gdy u palacza rozwinię się rak płuca, a coś dopiero trzustki! Nie można zapomnieć również o tym, że dym papierosowy zabija zmysł powonienia i smaku. Palacze mogą więc bez większego wstrętu podejmować pracę w miejscach, w których niepa-lącym byłoby trudno wytrzymać ze względu na przykre zapachy. Wreszcie zapalenie papierosa łagodzi stesy i stany nerwowe, zwłaszcza jeżeli są to stany spowodowane głodem nikotyno-wym.

Tyle racje medyczne. Istnieje cały szereg powodów socjalno-ekonomicz-

nych: Niemiłosiernie wysoki podatek od papierosów przynosi rządowi znacz-ne zyski, które prawie pokrywają do-datkowe koszty związane z leczeniem i hospitalizacją palaczy. Zarówno rząd, jak i prywatne firmy oszczędzają krocie na emeryturach przedwcześnie zmar-łych palaczy. Gdyby nie palacze, plany emerytalne dawno zbankrutowałyby z powodu długowieczności abstynen-tów.

Z palaczy żyją całe grupy społeczne: farmerzy uprawiający tytoń, fabrykanci i robotnicy pracujący w fabrykach pa-pierosów, hurtownicy i detaliści, sprze-dający papierosy, nie mówiąc już o całej armii lekarzy, chirurgów, pielęgniarek, respirologów i fizjoterapeutów. Prze-mysł farmaceutyczny produkuje roz-maite specyfiki na leczenie astmy, no i oczywiście chemoterapeutyki prze-ciwnowotworowe. Pośrednio również i przemysł kosmetyczny w dużej mierze pracuje dla palaczy, bo wiadomo że doprowadzenie zielonawo-sinej sflaczałej cery palacza do jakiego-takiego wyglądu, wymaga niewspółmiernie więcej kosmetyków, niż dbanie o cere

osoby niepalącej, której policzki i bez kosmetyków wyglądają jak nie przy-mierzając pupka noworodka.

Względy estetyczne są również nie do pogardzenia: Palacze zawsze wiedzą co robić z rękami. Odzwyczajenie od palenia uwalnia ręce od trzymania pa-pierosa. Co wówczas z nimi zrobić? U wielu ludzi może to prowadzić do wpadnięcia w brzydkie nałogi publicz-nego dłubania w nosie, zębach i innych miejscach ciała. A fe!

Palacze dbają o ekonomię krajów tzw. Trzeciego Świata: w krajach tych duży procent ziemi jest pod uprawą tytoniu. Jest to źródłem dobrobytu dla biednych "trzeciokrajowców". Jedno-cześnie ograniczenie powierzchni rolnej dla uprawy środków żywności przy-czynia się do kontroli przyrostu natu-ralnego w tych krajach, w których, jak wiemy, problem ten jest jednym z głów-nych powodów nędzy.

A więc palacze! Nie dajcie się ogłupić oficjalną propagandą. Indywidualnych i społecznych korzyści z palenia nie można dłużej pomijać milczeniem.

**Polish
Canadian
Community
Services
(Toronto)**

2333 Dundas St.W. Suite 408,
Toronto, Ont. M6R 3A6
TEL. (416) 533 9471

Od paru tygodni na łamach ECHA omawiam różne problemy prawa rodzinnego. Ostatnio mogli Państwo tu przeczytać porady dla maltretowanych kobiet opracowane na podstawie broszury traktującej o prawie rodzinnym w Kanadzie. Dzisiaj poruszymy niektóre aspekty prawne związane z separacją.

SEPARACJA I PODZIAŁ MAJĄTKU

Gdy para małżeńska dokonuje separacji, prawo z zasady daje mężowi i żonie równe części wartości majątku, który nagromadzili podczas swego małżeństwa. Sam majątek jak dom czy posiadany interes nie jest zwykle dzielony, bowiem prowadzi to do niepotrzebnych przyszłych konfliktów, a nawet bankructwa. Prawo to nie dotyczy par niemałżeńskich oraz większości par małżeńskich nie żyjących w separacji. Pary niemałżeńskie mają prawo zabrania ze sobą swojej własności w wypadku separacji. W niektórych nielicznych sytuacjach, gdy jeden z partnerów niemałżeńskich ewidentnie przyczynił się do wzbogacenia drugiego, może mieć prawo do części jego własności. W takim wypadku należy bezwzględnie korzystać z usług adwokata. W każdym niemal wypadku związanym z podziałem majątku

pomoc adwokata jest niezmiernie pomocna. Należy jednak z nim kooperować w wycenie wartości przedmiotów i dostarczyć jak najściślejszych danych.

Podział majątku dokonuje się w następujący sposób. Określa się wartość posiadanych przedmiotów na dzień separacji pary, pamiętając że tylko antyczne i kolekcjonerskie przedmioty nabierają wartości z czasem. Pozostałe tracą z latami wartość. Ten buchalterski fakt określany jest po angielsku słowem "depreciation". Wartość przedmiotów będących w posiadaniu męża i żony zostaje podsumowana i porównana z własnością partnera.

Oblicza się między innymi: rachunki bankowe, obligacje, akcje, interesy, emerytury, nieruchomości oraz przedmioty codziennego użytku jak samochody, narzędzia, meble, itp.

Po uzyskaniu i porównaniu majątku męża i żony osoba posiadająca własność o wyższej wartości musi zapłacić połowę różnicy.

Oto przykład: Państwo X kupili przed paru laty dom za 150 tysięcy. Zaciągnęli pożyczkę w wysokości 110 tys. i spłacali właściwie tylko odsetki i

ich zadłużenie w banku wynosi dalej 110 tysięcy. Dom "urósł" w wartości przez te parę lat do 230 tysięcy. Jak podzielić jego wartość. Należy od bieżącej wartości 230 tysięcy odjąć dług, czyli od 230 tysięcy odjąć 110 tys. równa się 120 tys. Uzyskaną sumę dzielimy na połowę i otrzymujemy różnicę jaką powinna wypłacić osoba, która pragnie dom zatrzymać. Dom małżeński jest w prawie rodzinnym traktowany odmiennie od innych rodzajów własności. Obaj małżonkowie mają równe prawa do zamieszkiwania w nim bez względu na to, czyje imię i nazwisko jest wpisane w akcie lub umowie zakupu czy wynajmu. Dotyczy to tylko par małżeńskich.

Przedmioty nabyte przed małżeństwem oraz prezenty nie podlegają podziałowi. Np. jeśli mąż ma fantazję i kupił żonie na gwiazdkę pralkę - to jej. Jeśli kupili do gospodarstwa, to z reguły jest to własność wspólna.

O innych aspektach prawa rodzinnego poinformujemy za tydzień.

Redaguje:
ELŻBIETA WOLSKA

O ŚPIĄCYCH RYCERZACH

Dawno, dawno temu w Kościeliskach u stóp wysokich Tatr żył mały chłopczyk. Jak wszystkie góralskie dzieci pomagał rodzicom w wypasie owiec. Aż pewnego dnia wyprowadził owieczki u stóp góry Giewont. Znudzony ciągłym czuwaniem począł wspinać się po skałach w górę. Ani się obejrzał zniknęło z oczu stado i znajome hale. Stały przed nim czarne wysokie skały. Spojrzał w dół. Mgła powrót odcięła, drogi nie widać.

Nie przeraził się jednak chłopiec. - Przecież niedaleko starsi junosi owieczki pasą. Krzyknę, zawołam, ktoś mnie usłyszy. Na dół sprowadzi. I z całej siły swym dźwięcznym dziecięcym głosikiem zawołał: Hop! Hop! Echo mu kilka razy z różnych stron Hop! Hop! odpowiedziało jeszcze głośniejsze, aż skały zadrżały. A za echem odezwała się potężna muzyka i głosy jakich nigdy nie słyszał. W tej samej chwili rozstała się przed nim naga skała ze strasznym traskiem i łomotem. Przed chłopcem stanął ogromny rycerz, cały zakuty w zbroję i spytał:

- "Czy nadszedł już czas?"

Nie rozumiał chłopiec pytania i skulił się cały z wielkiego strachu.

"Nie bój się - powiedział rycerz - pójdz ze mną".

I powiodł chłopca w głąb jaskini. Otworzyła się przed nim ogromna pieczara. Na ziemi spoczywały jak okiem sięgnąć tysiące głęboko uspiionych rycerzy.

Strażnik widząc zdziwienie chłopca wyjaśnił:

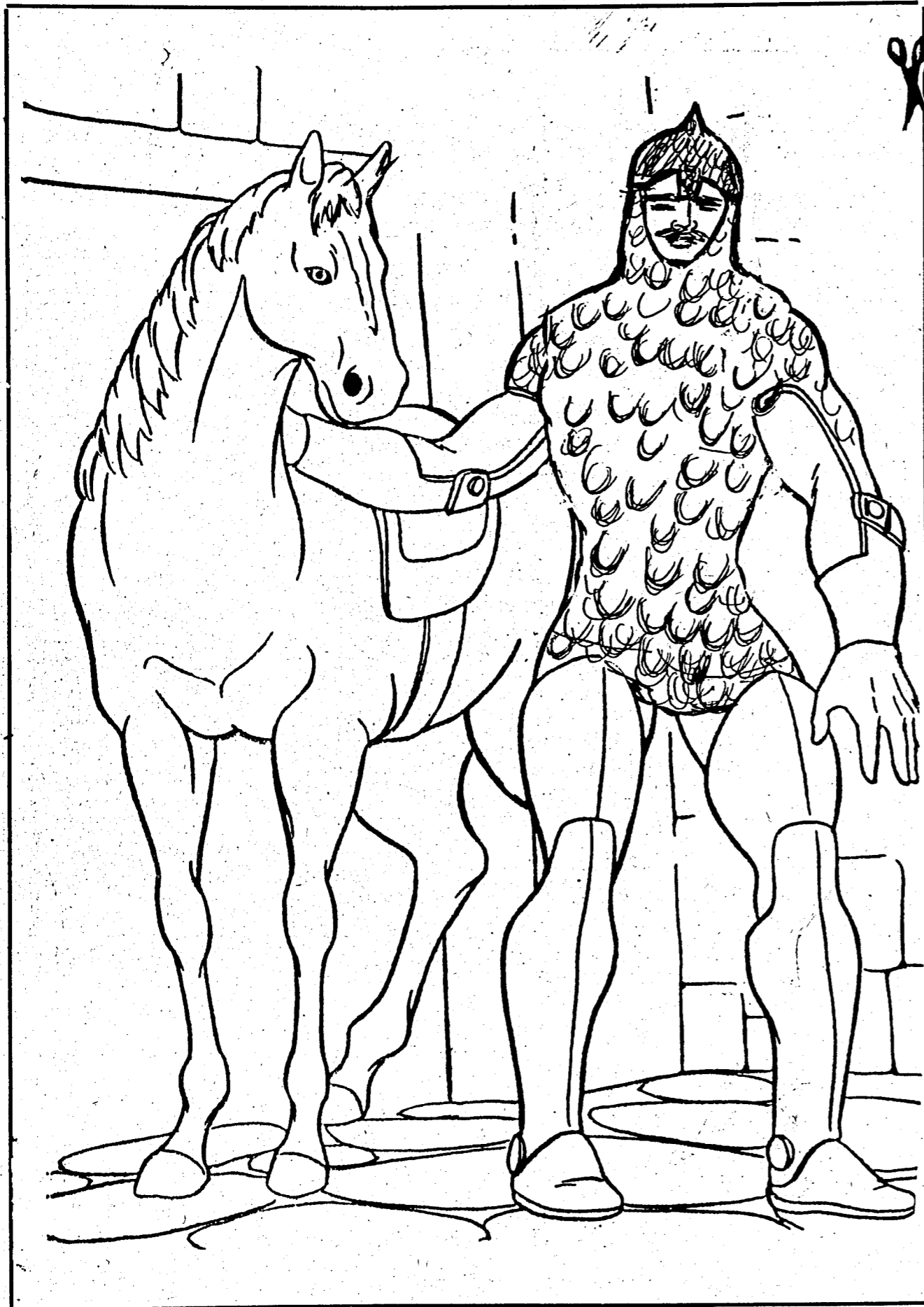
- Śpią tu od wieków i czekają aż przyjdzie ich czas. A będzie on wtedy, gdy ludzie w Polsce staną się dobrzy jak ty dziecko. Nabiorą przy tym wiary i mądrości.

A jeśli wówczas wielka i zła moc uciskać ich będzie, powstaną rycerze moi, runą z gór na nieprzyjaciela twojej ojczyzny. Idź między ludzi i głoś moje słowa.

Ani się chłopiec obejrzał jak stał ponownie przed gładką skałą, ani wojska, ani jaskini, ani szczeliny, nawet w czarnym kamieniu. Spojrzał w górę i tak mu się zdawało jakby góra kształt przybrała śpiącego rycerza. Spojrzał w dół. Owieczki wesolo się pasą, trawkę skubią. Ścieżka do nich jak strzelił. Zbiegł więc do nich i pognął stado do wioski, by ogłosić wszystkim co widział.

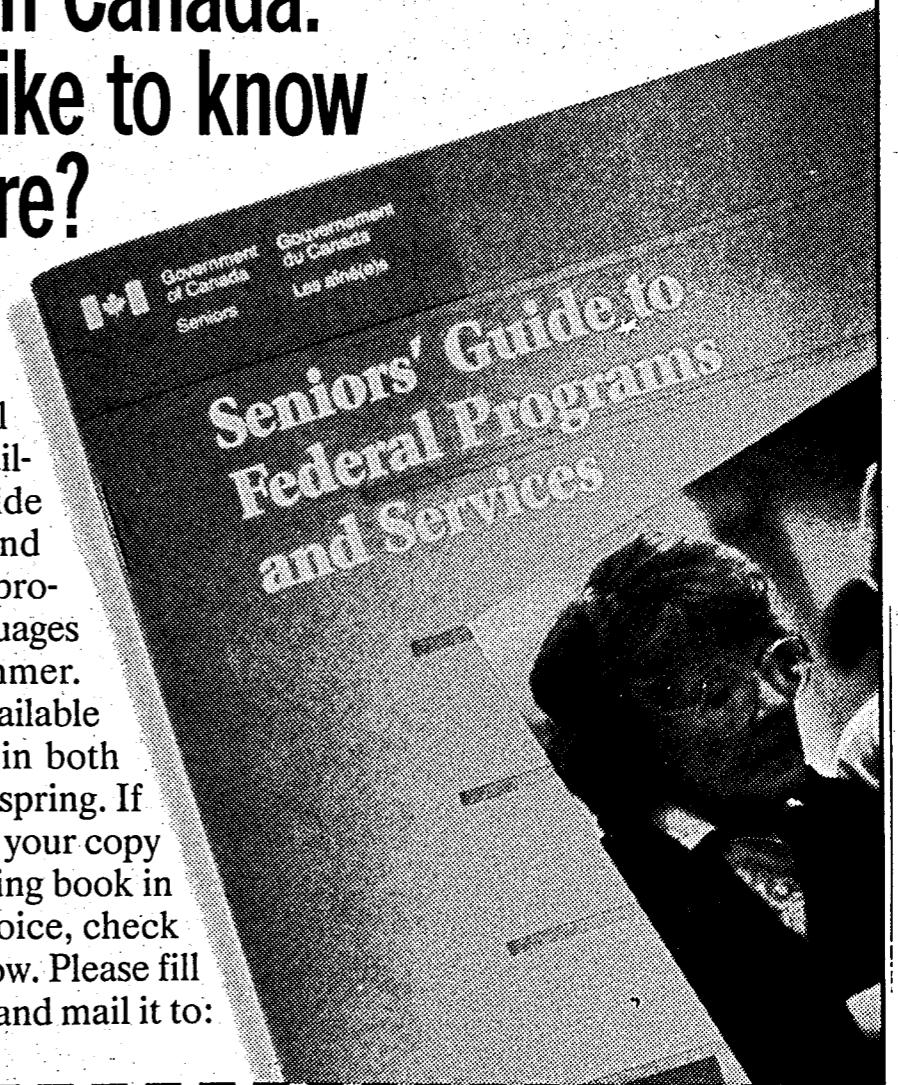
Uwierzyli mu ludzie, gdy na stary Giewont spojrzeli. Toż to śpiący rycerz. Głowa i ciało i stopy.

Ale jak dotąd wciąż muszą spać rycerze w zaklętej górze. Nikt ich, prócz tego małego chłopaka, nie oglądał. Może wciąż za mało dobra na tej ziemi, by zerwał strażnik rycerzy gromkim - JUŻ CZAS.

There is a variety of federal programs for seniors in Canada. Would you like to know what they are?

The "Seniors' Guide To Federal Programs And Services," provides basic information about federal benefits and services available to Seniors. This guide is available in English and French. It is now being produced in nine other languages for distribution this summer. The guide will also be available in a talking book form in both English and French this spring. If you would like to obtain your copy of the guide and/or talking book in the language of your choice, check the appropriate box below. Please fill in the attached coupon and mail it to:

Seniors
P.O. Box 8176, Ottawa, Ontario K1G 3H7

Name _____
(Please print)

Street _____

City _____

Province _____ Postal Code _____

- Book**
☐ English	☐ French
☐ German	☐ Hungarian
☐ Ukrainian	☐ Portuguese
☐ Italian	☐ Russian
☐ Polish	☐ Greek
☐ Chinese	
- Talking Book**
☐ English	☐ French

 Government of Canada / Gouvernement du Canada
Seniors / Les aîné(e)s

Canada

Arkadia CAFE BOOKSTORE

Poleca polskie książki, albumy, podręczniki, słowniki, karty pocztowe oraz serdecznie zaprasza do kawiarenki

1600 Bloor Street West (koło Dundas)
TEL. 533-8011

Godziny otwarcia - poniedziałek 12.00 - 18.00, wtorek - sobota od 10.00 - 20.00

Przyjmujemy w komis nowo i używane książki, płyty i kasyety. Dobre ceny.

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.

Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją

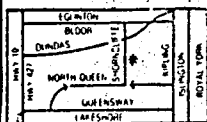
MIAŁEŚ WYPADEK?

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

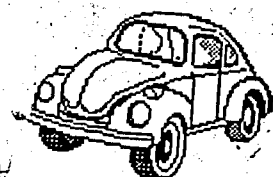
Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

AUTO DRIVING SCHOOL
The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145
ras.
536-5454
bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

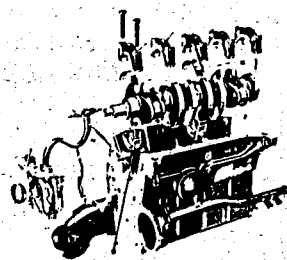
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisyj
- okazyjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ - 2⁰⁰ po poł. i od 7⁰⁰ - 9⁰⁰ wiecz., Wg
wtorki tylko od 10⁰⁰-12⁰⁰ po poł., soboty od 10⁰⁰-12⁰⁰ po poł.

Konta depozytowe...	9%	rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	8 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	9 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	11%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	11 1/4%	rocznie
1-roczone certyfikaty...	10 1/4%	rocznie
1-roczone certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4%	rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3%	rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2%	rocznie
R.R.S.P.		
Demand Deposit...	11%	rocznie
1-roczone Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 1/2%	rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2%	rocznie
R.R.I.F.	11%	rocznie
Pożyczki personalne...	17 1/2%	rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	13 1/2%	rocznie
Line of Credit	18%	rocznie
OHOSP	11 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

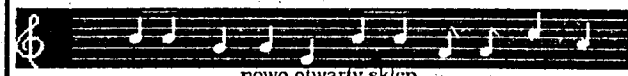
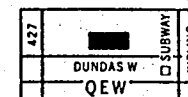
5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaż i leasing samochodów nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth,
samochody osobowe, vany, pick-ups

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2933 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9612

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW
inż. ANDRZEJ BOGUCKI ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców \$ 49.99
(przód lub tył) + części

Wymiana oleju + filtra \$ 17.99
(do 5 litrów oleju)

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadbasz
o silnik - używając

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

Bezpłatna Inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Dруга lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING
832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 i 90.
Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

9,9%

na niektóre modele samochodów

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu i szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają 1-letnią roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osoba opiekująca ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszesz gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

UBEZPIECZENIA

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6515 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

Halina Baranowska MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

**WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY**

**WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE**

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

**DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY**

GRAND FLOORS

Solidnie układam, cyklinuję, lakieruję wszelkie rodzaje podłóg drewnianych po bardzo niskich cenach. Naturalne lakierowanie 60-70 centów za stopę. "Stain finish" - \$1.20 za stopę. Darmowe wyceny.

**GRZEGORZ
TEL. 282-5545**

SZAFKI KUCHENNE dla kontraktorów i osób prywatnych. Niskie ceny, szeroki wybór. Z instalacją lub bez. TEL. 271 - 7830

OKAZJA! STOLARSTWO OGÓLNE

Zmienić meble kuchenne lub inne wykończyć sklepy, restauracje czy domy
W tym Ci pomoże fachowo i tanio firma

"WALOCH" FURNITURE & CARPENTRY
(514) 465-4893 (514) 466-8598

SOCIAL GROUP FOR MATURE SINGLES Age 30 +

A little beat English
631 - 7857
Please leave message

Hair Nourishment !!! Włosy - Odżywka !!!

Jeśli wypadają Ci włosy z powodu:

- zmiany trybu życia • Klimatu • zaburzeń pracy nerek
- przebytych zabiegów, chorób, porodu • łysienia genetycznego - Wykorzystaj kilka tysięcy lat doświadczeń medycyny chińskiej stosującej

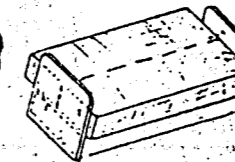
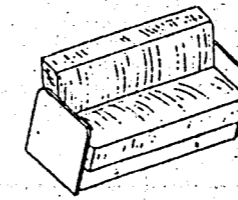
NIEZWYKLE SKUTECZNY, znany, CAŁKOWICIE NATURALNY,

a więc bezpieczny dla zdrowia preparat - odżywkę, będącą kompozycją ziół rosnących w Chinach, która nie tylko zapobiega wypadaniu włosów, ale również powoduje ich ODRÓŚNIĘCIE już po wypadnięciu!

Koszt kuracji wynosi \$59.00

Prześlij czek lub M.O. wraz z niniejszym ogłoszeniem do D & I P.O.Box 68 Stn. "N", Toronto, Ont. Canada M8V 3P9

POLSKIE WERSALKI z pojemnikiem na pościel i tradycyjną włosianą tapicerką DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

**HOME-DOM
246 - 9223**

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

CHCESZ POZNAĆ swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart. Dzwonić **633 - 4469** prosić Anię

**PSYCHIC ADVISER
TELLER CARDS READER**
Specializing in Astrology. University tested at 91% accuracy.
1/2 hour - 1 hour sessions. Special reading with this ad 5 readings for \$25 on tape. Daily 9 am to 9 pm Call for appointment also available for parties. 286-0747

• Zabiegi regenerujące, oczyszczające • Masaż, makijaż, henna • Usunięcie wosków z twarzy i ciała
• Manicure, pedicure • Porady
DLA PAN I PANÓW
w wykonaniu dyplomowanej kosmetyczki
KRYSTYNY
20% zniżki z kuponem
438 - 4141
1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

STUDIO ANKA
Anka Czudec photographer
2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA
lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:39, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

Ania i Wojtek Budziak
Modern GIFT SHOP
King Shepard Plaza
2560 Shepard Ave.
MISSISSAUGA
TEL. 949-1106

**BIURO MATRYMONIALNE
VERA**
Jeśli dokuca Ci samotność - napisz do nas. Posiadamy wiele ofert pięknych Pań i Panów w różnym wieku z Kanady - USA - Ameryki Półd., Europy oraz Polski. Szansa na szybkie poznanie osoby, której szukasz. Nasz adres: "Vera" P.O. Box 694, Oakville, Ont. L6J 5C1

Karl's Bladder & Groceries
właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 531-1522

INSTALUJEMY SYSTEMY ALARMOWE (SECURITY SYSTEMS)
monitorowane przez policję w mieszkaniach, domach, przedsiębiorstwach, cottage'ach
**TEL. (416) 267-2625
Fax: (416) 261-5397**

TIPS**Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.**

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowy sprzęt elektroniczny klasy światowej

AUDIOFOX
Cellular telephonesMITSUBISHI
INTERNATIONAL CORPORATION

Panasonic

CANTEL

Canon

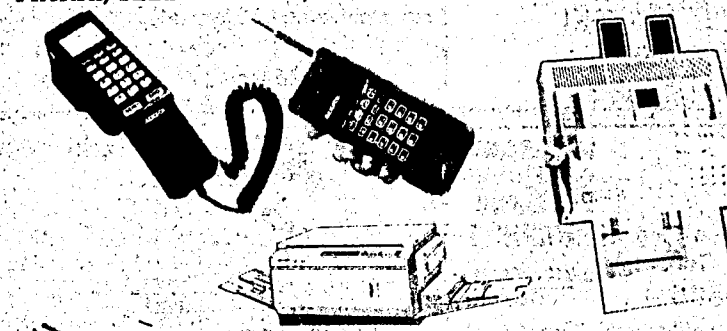
SHARP

NEC

FUJITSU

MOTOROLA
CELLULARBell
Cellular

TELEFONY BEZPRZEWODOWE I SAMOCHODOWE, KOPIARKI, TELEKOPIARKI, MIKROKOMPUTERY I DRUKARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!
Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm.
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In) • Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykułyTEL. TORONTO 399-9950 (cała doba)
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092**MASTER PRINTING INC.**
PUBLISHING • PRINTING • ADVERTISING
2965 DUNDAS STREET WEST TORONTO ONTARIO CANADA M6P 1Z2
TEL. (416) 761-9659 761-1768 • FAX (416) 761-1933

Polska drukarnia oferuje kompletny zestaw usług graficznych i drukarskich. Najwyższa jakość wykonania i krótkie terminy. Pomoc w wyborze treści, papieru, szaty graficznej oraz w tłumaczeniu.

- Wizytówki • Papeteria firmowa • Rachunki bezkalkowe • Ulotki • Broszury • Katalogi • Książki • Zaproszenia ślubne • Plakaty • Kalendarze • Napisy na okna wystawowe i samochody • Szyldy • Pieczątki • Rozprowadzanie ulotek

\$ KORPORACJE \$ PROFESJONALIŚCI \$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych

\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego

\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów

Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy Piotra Chwalisza

**CHWALISZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.**

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!

\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233-2804 FAX: (416) 233-3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAN

KUPON
ECHAWAZNY DO
30.04.1990Każdy, kto przyjdzie wypełnić zeznanie podatkowe z tym kuponem weźmie udział w losowaniu 10 nagród. 1 nagroda - 7-dniowy pobyt w Meksyku dla 2 osób. 2-10 - bezpłatne konsultacje.
Oferta ważna do 30 kwietnia do godziny 24:00**INCOME TAX
SERVICES**ANDREW
PAPLIŃSKI
(416) 452-081227 CASPER CRESCENT
BRAMPTON, ONTARIO**INCOME TAX
SERVICE**Tomasz Lewkowicz
TEL. 542-3748
Darmowy odbiór
dokumentów i zwrot
do domu**Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ**W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad w wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659KATOLICKIE BIURO
PIELGRZYMKOWE
im. Jana Pawła II
organizuje pielgrzymki do
Ziemi Świętej, Polski,
Hiszpanii, Portugalii,
Jugostawii, Australii
i Czechostowacji
TEL. 531-7026 prosić
Leszka**Zespół LEX-SERVICE**

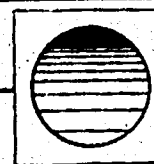
oferuje obsługę prawną, organizacyjną i finansową w zakresie:

- powoływania, rejestracji i prowadzenia spółek akcyjnych i z o.o.
- porad prawnych, finansowych i podatkowych dla przedsiębiorstw, spółek i osób prywatnych
- pośrednictwa w obrocie prawnym nieruchomościami

podejmujemy się załatwiania spraw nietypowych i skomplikowanych
Prezes TADEUSZ STAŃSKI
TEL. (48-22) 635-6059
00-248 Warszawa, ul. Schillera 6Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER**WALESA'S MEATS
& DELI**331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383,
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, gazety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.**EUROMEX INC.**

IMPORTATION • DISTRIBUTION • SERVICE

WSZELKIE MASZYNY PIEKARSKIE,
CUKIERNICZE I RESTAURACYJNE
NOWE I UŻYWANE.
SPRZEDAŻ NA DOGODNYCH WARUNKACH.
URZĄDZENIA KOMPLETNE DLA
ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH

ZADZWOŃ DZISIAJ PO LISTĘ URZĄDZEŃ

TEL. (514) 522-6992, TELEX 05560344
PIOTR SOWA

SPECIAL - MASZYNA DO KROJENIA CHLEBA

ADWOKACI**MALICKI and MALICKI**
Marek S. Malicki
Adwokat3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

Czwartki 6 - 9 pm.

226 Roncesvalles Ave. Toronto

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAŻEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2**MAREK S. MALICKI**

Pragnę zawiadomić wszystkich swoich Klientów, że od 22 marca 1990 r. będzie czynne jedynie moje biuro stałe w Mississauga, pod adresem 3020 Kirwin Ave., Mississauga, Ont. i nie będzie więcej czynne biuro pod adresem 226 Roncesvalles Ave. Toronto.

W razie potrzeby odwiedzę Klientów w domu za uprzednim porozumieniem telefonicznym z biurem.

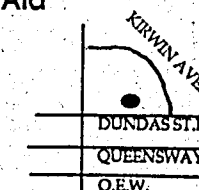
Dojazd do biura w Mississauga bezpośrednim autobusem No 1 (route 1) ze stacji kolejki Islington.

Kancelaria adwokacka

Marka Malickiego zajmuje się sprawami:

- testamentów
- spadków
- kupna - sprzedaży nieruchomości
- kupna i założeniem przedsiębiorstw (inkorporacja)
- sprawy sądowe
- sprawy małżeńskie - rozwody, separacje, podział majątku, opieka nad dzieckiem, alimenty

Przyjmuje się sprawy "Legal Aid"

3020 Kirwin Avenue
MISSISSAUGA, ONTARIO
TEL. 279-6250

Dr DANUTA ROZBICKA

N.D.MD.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).
Absolwent Ontario College of Naturopathic
Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń meto-
dami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura,
elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia,
"Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie
choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.
Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3
TEL. 762 - 5697

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:

zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.

Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,

Toronto, Ontario M6P 1A6

TEL. 534-0050

DR. MARIA KALISIAK

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego

przy 2299 Dundas St. West, pok. 406

- Choroby wewnętrzne
- Choroby dzieci

Przyjmuje codziennie, również w sobotę.

Proszę dzwonić o każdej porze

TEL. 534 - 4230

ROYAL LEPAGE
227 VODDEN STR.
BRAMPTON, L6V 1N2

DANUTA MAJEWSKA

Sales Representative

Kupno - Sprzedaż

Bezpłatna porada i wycena domów

D z w o ñ

biuro: 457-5800 cała doba

Etobicoke - \$295,000 duży murewany wolno stojący dom na
ładnej działce. 3 łazienki, 3 kuchnie, 3 oddzielne wejścia.
Może być dla jednej dużej rodziny lub dla inwestora. Bar-dzo
dobra lokalizacja. Obok Q.E.W.

Toronto - \$271,900 3-piętrowy bliźniak, bardzo blisko Ron-
cesvalles. 2 kuchnie, 3 łazienki, 2 oddzielne wejścia. Ładny
balkon i taras.

ROYAL LEPAGE REAL ESTATE SERVICES LTD, REALTOR

Homelife
Realty Associates
TEL. 897-9555

Rzetelna pomoc przy kupnie,
sprzedaży i finansowaniu
nieruchomości

ANNA KRYSIAK

TEL. dom 858-0129

Mississauga - Meadowvale - elegancki, nowoczesny townhouse
położony w małym pięknym kompleksie otoczonym parkiem.
3 sypialnie, 2 łazienki, bardzo duża kuchnia, family room z wyjściem
na obszerne patio, 2 balkony, garaż. Cena \$ 181.900
Brampton - nowe luksusowe condominium: 3 sypialnie plus sola-
rium i balkon (1600 sq.f.), 2 pełne łazienki (marmurowe kafle),
24 godziny security. Cena \$173.900.

Vision
ONE
REALTY INC.

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

Tower
REALTY LTD.

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wyłajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

- 184 Strachan Ave. - 3-piętrowy dom "semi detached" wymagający remontu. \$279,000 - [SOLD]
- Bloor/Runnymede Rd. - Bardzo ładne "Bungalow" z apart. w piwnicy. \$298,000
- La Rose Ave. - 2, 3-1 sypialniowe mieszkania własnościowe już od \$17 tys. wpłaty.
- Eglinton Ave. - 3-piętrowy wolno stojący dom z 2-syp. apartamentem. Tylko \$279,000
- Mississauga - Wolno stojący murewany dom z dwoma garażami. \$249,900.
- Parklawn Rd. - Bungalow 3-sypialniowe. 18-letni z podwójnym garażem. \$348,800 - [SOLD]
- Roncesvalles Ave. - Dom z przeznaczeniem do wynajmu, okazyna sprzedaż. \$239,000.
- Prince Edward Dr./Berry Rd. - Fantastyczny dom z pięknym ogrodem, znakomita cena wywoławcza.
- Dixie/Lakeshore - Okazja dla chcących kupić swój pierwszy dom, potrzebne \$25 tys. "downpayment".
- Brown's Line/Evans - 8-pokojowy dom, blisko sklepów i komunikacji. Tylko \$50 tys. wpłaty.
- Royal York/Eglinton Ave. - Piękne "Bungalow" na bardzo drogiej ulicy. Cena wywoławcza \$329,000.
- UWAGA! - możliwość kupienia domu w rejonie Roncesvalles Ave. z finansowaniem na 9.34% !!! Mała wpłata!

INCOME TAX CONSULTANT
Członek Kanadyjskiej Federacji
Konsultantów Podatkowych
Czesław Kępa

1768 Pagehurst Ave., Mississauga, Ont.

TEL. 238-0447

wykonuje servis w zakresie:
sporządzania zeznań podatkowych, całorocznych
konsultacji z prawa podatkowego, księgowości,
otwierania i sprzedaży biznesów.
Wystawia listy o wysokości dochodów z biznesów do
wszelkich instytucji.

JACEK REMBECKI

konsultant podatkowy,
pracownik H & R BLOCK

przyjmuje w Sears przy Square One,
wypełnia zeznania podatkowe indywidualne
i dla małych firm
Zwroty typu "CASH BACK" w ciągu 7 dni.
Prosimy o wcześniejsze uzgodnienie wizyty
TEL. 568 - 4768

ANDRZEJ SZCZERBA
INCOME TAX PREPARATION

zawiadamia Klientów
ś.p. ANNY DUBISKIEJ

że otrzymał kartotekę p. Anny i że wszystkich
Jej byłych Klientów załatwia szybko, tanio
i korzystnie. Informacje z poprzednich lat
umożliwiają zachowanie ciągłości w zeznaniach
podatkowych oraz indywidualne podejście
do każdego przypadku.

Blizsze informacje: 762-5891 dom, 538-1875 biuro
151 Roncesvalles Ave., Toronto

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po poł. CI IWO, Iala AM 1250
Tel. 691-8789.

Oakville.

U W A G A !

V związku z nowo powstającym projektem poszukuje
się osób, które są lub były związane zawodowo z:
teatrem, baletem, cyrklem, akrobatyką sportową,
gymnastyką, muzyką.

Zainteresowane osoby proszone są o przysłanie
swoich życiorysów organizatorowi na adres:

KRZYSZTOF SOROCZYŃSKI

5350 Platon, Unit 4, BROSSARD, QUE. J4W 3A5

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru	Jednostka	Ilosc	C\$	Razem
Pomarańcze.....	1 kg	@	2.90 =	
Cytryny.....	1 kg	@	2.90 =	
Grejpfruty.....	1 kg	@	2.90 =	
Banany.....	1 kg	@	3.40 =	
Mandarynki *.....	1 kg	@	3.40 =	
Ananas.....	1 szt.	@	2.90 =	
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@	2.90 =	
Kiwi.....	1 szt.	@	0.80 =	
Czekolada orzechowa	100 g	@	1.30 =	
Czekolada mleczna.....	100 g	@	1.30 =	
Czekolada gorzka.....	100 g	@	1.30 =	
Guma do zucia 20szt	125 g	@	1.80 =	
Chalwa.....	1 kg	@	11.20 =	
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g	@	2.40 =	
Kawa ziarnista.....	250 g	@	4.00 =	
Kawa Nescafe.....	100 g	@	4.40 =	
Herbata syпка.....	250 g	@	4.80 =	
Herbata ekspresowa	100 szt.	@	4.80 =	
Czekolada w proszku	800 g	@	6.40 =	
Rodzynki.....	250 g	@	1.60 =	
Figi.....	200 g	@	2.20 =	
Migdały.....	200 g	@	2.20 =	
Wiórki kokosowe.....	200 g	@	2.20 =	
Pasta "Nutella".....	450 g	@	3.20 =	
Kabanosy.....	1 kg	@	12.00 =	
Poledwica wedzona.....	1 kg	@	14.00 =	
Baleron.....	1 kg	@	12.00 =	
Szynka w puszcze.....	454 g	@	4.80 =	
Szynka mielona.....	340 g	@	2.60 =	
Dostawa do domu i ubezpieczenie			C\$	5.50
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....				

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca :

Adres :

.....

Odbiorca :

Adres :

.....

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ

POLIMEX

215 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT.

TEL 537-7914

7370 BRAMALEA RD. UNIT 10, MISSISSAUGA, ONT

TEL 677-4527

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE
- PRZEKAZY NA KONTO
- WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK
- PACZKI ŻYWNOŚCIOWE
- SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE
- SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK,
KASET MUZYCZNYCH Z POLSKI ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU

UWAGA OAKVILLE I OKOLICE!
LOKALNY PRZEDSTAWICIEL POLIMEX

WARS DELI
380 KERR St., OAKVILLE, ONT.
TEL. 338 - 0962

OGŁOSZENIA O PRACY

Zamieszczamy 3-krotnie bezpłatnie.
TEL. 747-6034

POMÓŻ POLAKOWI ZNALEŹĆ PRACĘ ZGŁOŚ WOLNE MIEJSCA

FREZER i ślusarz narzędziowy z praktyką w zakresie wykrojników-tłoczni potrzebny. TEL. 792-0969

124-126
HELP wanted. Experienced person for fast food restaurant. Yonge and Davisville. Daytime work only. TEL. 322-4886 or 656-1218

124
DORYWCZA praca w domu. Dobrze płatna przy reklamie produktów kosmetycznych i amerykańskich. Każdy kto posiada SIN może podjąć pracę. Dzwonić od 4 do 7 po południu. Prosić Urszulę. Mississauga. TEL. 897-2021

124-126
ASYSTENTKA DENTYSTY z 15-letnim stażem pracy z Polski poszukuje pracy. TEL. 633-2803

124-126
ELEKTROMECHANIK z polskim doświadczeniem poszukuje pracy. TEL. 633-2803

124-126
POSZUKUJĘ opiekunki do 2 dzieci (3, 5 i 1 rok) Danka, tel. 455-6422

124-126
POSZUKUJĘ opiekunki do dziecka w średnim wieku, dzwonić po 6, tel. 237-0022

124-126
MĘŻCZYNA w średnim wieku podejmie jakąkolwiek pracę. TEL. 261-5659

124-126
SPECJALISTKA ds. gimnastyki leczniczej, masażu i fizykoterapii podejmie pracę w swoim zawodzie lub opiekę nad chorą osobą. TEL. 851-7822

124-126
MŁODA plastyczka poszukuje pracy, malowidła ścienna, wykonywanie napisów, projekty, malowanie obrazów. TEL. 897-7371

124-126
FOTOSERWIS - wesela, uroczystości rodzinne. TEL. 756-4829 Roman

124-126
MŁODY, solidny poszukuje pracy. TEL. 493-3007

124-126
MŁODY, energiczny mężczyzna podejmie pracę od zaraz. TEL. 232-1469

124-126
PRZYJMĘ każdą pracę na sobotę lub niedzielę. TEL. 791-6799

124-126
MŁODY, silny mężczyzna, oczekujący na pobyt stały, szuka jakiegokolwiek pracy. TEL. 766-6310 przez cały dzień

124-126
ENERGICZNA, młoda, dobra krawcowa poszukuje pracy w swoim zawodzie lub innej, najchętniej na terenie Mississauga. TEL. 897-6105 Bożena

124-126
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku od 3 lat u siebie w domu. Don Mills/Grenoble. TEL. 423-8405 Urszula

124-126
PODEJMĘ pracę, chętnie sprzątanie, wtorek, środa, czwartek lub sobota. TEL. 247-0514

124-126
DOŚWIADCZONA, 50-letnia, zajmie się prowadzeniem domu, opieką nad dziećmi przez 2 lata. Zaopiekuję się starszą osobą. Prosi o zaproszenie. Dudek Barbara, Warszawa, ul. Cybisa 3/17, tel. 011-48-22-641-6751

124-126
MŁODY rolnik z Polski obeznan z rolnictwem poszukuje z początkiem kwietnia pracy. TEL. 769-0710

124-126
INŻYNIER mechanik samochodowy znający język angielski, SIN, podejmie pracę. TEL. 289-3112

124-126
MĘŻCZYNA lat 38 podejmie każdą pracę. TEL. 455-3834

124-126
34-LETNI pracownik budowlany z doświadczeniem z RFN, posiadający SIN, szuka pracy. TEL. 897-8617

124-126
DWÓCH młodych, oczekujących na pobyt stały, podejmie pracę. TEL. 251-8896

POTRZEBNY pracownik na budowę, najlepiej nowo przybyły, dobrze żeby mieszkał na Mississauga, praca stała. TEL. 824-6852

124-126

ŚLUSARZ narzędziowy z umiejętnością spawania gazowego i elektrycznego z zezwoleniem na pracę, SIN, szuka pracy w zawodzie. Aleksander, tel. 259-9109

124-126
CIEŚLA z doświadczeniem polskim i kanadyjskim, posiadający SIN i samochód, szuka pracy. TEL. 897-8617

124-126
ŚLUSARZ mechanik z 10-letnim stażem podejmie pracę. TEL. 233-9882 Zenon

124-126
ŚLUSARZ mechanik, spawacz elektryczny, znający malowanie i tapetowanie podejmie każdą pracę. TEL. 897-7632

124-126
POTRZEBNA opiekunka do dwóch chłopców, z lekką pracą domową, z zamieszkaniem od poniedziałku do piątku. TEL. 840-6452 po 6.

122-124
UDZIELAM korepetycji z matematyki dla uczniów High School. Calgary, Tel. 245-6989

123-123
PRZYJMĘ sprzątanie lub inną pracę na poniedziałki. Mirka, TEL. 253-9882

123-123
MĘŻCZYNA z doświadczeniem rolniczym i ogrodniczym podejmie pracę na farmie lub innej. TEL. 766-3124

123-123
SZUKAM pracy na budowie. Andrzej. TEL. 749-4711

123-123
SPRZĄTANIE, pilnowanie dzieci lub jakiegokolwiek pracę przyjmę. SIN. TEL. 274-0359 Elżbieta

123-123
DWÓCH tokarzy poszukuje pracy. TEL. 634-2698

123-123
MŁODY mężczyzna lat 30, z zawodu leśnik, oczekujący na pobyt stały, poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 638-4364 prosić Janka

123-123
PODEJMĘ pracę w charakterze pomocnika malacza lub przy innych pracach remontowych lub innej. TEL. 253-9891

123-123
OCZEKUJĄCY na pobyt stały - monter klimatyzacji, hydraulik - podejmie każdą pracę. TEL. 787-8428 prosić Wojtka

123-123
KREŚLARKA, umie porozumieć się po angielsku, czekająca na pobyt stały, szuka pracy lub prac zleconych. TEL. 537-6876

123-123
GAS barattendant required for full service gas station. Must speak basic English. TEL. 638-4654

123-123
MALARZ z doświadczeniem kanadyjskim, uczęcy się, poszukuje taniach zleceń na weekendy. TEL. 261-7765

123-123
KOBIETA podejmie pracę - opiekę nad dziećmi, osobą starszą lub sprzątanie, z zamieszkanem lub dochodzącą. TEL. 438-1281

123-123
DWÓCH młodych, oczekujących na pobyt stały, podejmie pracę. TEL. 251-8896

123-123

123-123

123-123

123-123

123-123

MŁODA kobieta lat 22, oczekująca na pobyt stały poszukuje pracy po południu i na weekendy. TEL. 241-6329 po 17, Monika

122-124
PRZYJMĘ sprzątanie - sobota, niedziela. TEL. 535-5159

122-124
MŁODA kobieta poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 271-9635

122-124
MĘŻCZYNA poszukuje pracy. TEL. 271-9635

122-124
MŁODA kobieta ze stałym pobyt w Kanadzie poszukuje pracy najchętniej po południu. TEL. 469-8305

122-124
MĘŻCZYNA z Polski podejmie każdą pracę. TEL. 663-2334

122-124
KRAWCOWA lat 27 poszukuje pracy w swoim zawodzie, najchętniej na terenie Mississauga. TEL. 897-6105

122-124
NAUCZYCIELKA języka polskiego z wyższym wykształceniem i wieloletnią praktyką poszukuje pracy w swoim zawodzie. TEL. 969-9959

122-124
PRACA dla dystrybutorów - przyjemna wg zainteresowań. Dzwonić 1-514-931-2240. Pisać P.O. Box 2, St. Henri, Montreal, Que. H4C 3J7.

122-124
PART Time helper. Must speak English and have SIN. Please call before 2:00 only Mon-Friday. TEL. 599-0684

122-124
POTRZEBNA kasjerka do Donut Shop, Part Time. TEL. 961-2353

122-124
STAŁA PRACA kontraktowa - sprzątanie sklepów i biur, mycie okien, czyszczenie dywanów, malowanie. Wymagany SIN, własny samochód, sprzęt, kanadyjskie doświadczenie, referencje. Dzwonić 265-7754 Waldemar

122-124
FIRMA remontowo-budowlana poszukuje pracowników i subkontraktorów. TEL. 455-6691 wieczorem

122-124
POTRZEBNE osoby dobrze robiące na drutach i szydełku. TEL. 323-9917

122-124
ATRAKCYJNE wypieki cukielnicze wykonuję na każdą okazję. TEL. 969-9959

122-124
KOBIETA odpowiedzialna, energiczna, spokojnego charakteru, niepaląca POTRZEBNA do domu na czwartki i piątki do opieki nad 18-miesięcznym dzieckiem i pracy domowej. Mississauga (Rathburn i Mavis). TEL. 270-4881

122-124
POSZUKUJĘ pracy jako pomoc w restauracji. 4-9 pm Wiodek, tel. 897-7632

122-124
OCZEKUJĄCY na pobyt stały ze znajomością angielskiego szuka pracy przy serwisie, obsłudze, składaniu komputerów lub każdej innej. TEL. 265-7398 prosić Jarka

122-124
POSIADAM samochód, kanadyjskie prawo jazdy. Czekam na stały pobyt. Szukam pracy. TEL. 538-2219

122-124
POSZUKUJĘ pracy jako pomoc w restauracji. 4-9 pm Wiodek, tel. 897-7632

122-124
OCZEKUJĄCY na pobyt stały ze znajomością angielskiego szuka pracy przy serwisie, obsłudze, składaniu komputerów lub każdej innej. TEL. 265-7398 prosić Jarka

122-124
POSZUKUJĘ pracy jako pomoc w restauracji. 4-9 pm Wiodek, tel. 897-7632

122-124
OCZEKUJĄCY na pobyt stały ze znajomością angielskiego szuka pracy przy serwisie, obsłudze, składaniu komputerów lub każdej innej. TEL. 265-7398 prosić Jarka

122-124
POSZUKUJĘ pracy jako pomoc w restauracji. 4-9 pm Wiodek, tel. 897-7632

122-124
OCZEKUJĄCY na pobyt stały ze znajomością angielskiego szuka pracy przy serwisie, obsłudze, składaniu komputerów lub każdej innej. TEL. 265-7398 prosić Jarka

122-124
POSZUKUJĘ pracy jako pomoc w restauracji. 4-9 pm Wiodek, tel. 897-7632

122-124

SZUKASZ dodatkowego zajęcia. Zadzwoń po 17. TEL. 744-0235

123-123
RZETELNA, odpowiedzialna kobieta potrzebna do sprzątan. TEL. 667-8023

123-123
SPRZEDAM kontrakt, silodruk, praca w domu. TEL. (416) 576-3804

123-123
PILNIE poszukuję młodego gitarzysty basowego i solowego oraz młodego wokalisty lub wokalistki, z wysoką skalą głosu. Poważne oferty proszę kierować na adres redakcji - Box 20,

123-123
POTRZEBNA gosposia i opiekunka do dzieci, niepaląca, z podstawowym angielskim. Okolica Bathurst/Steeles. TEL. 667-8325

123-123
POTRZEBNA opiekunka do 8-miesięcznego dziecka. Okolica York Mills & Don Mills. TEL. 444-3946 po g.17

123-123
OSOBĘ sprawnie piszącą po polsku na maszynie zatrudnię w Burlington. TEL. (416) 333-5707 dzwonić po g.10-16

123-123
KASJERKA potrzebna natychmiast. Znajomość angielskiego konieczna. Proszę składać podania w Polish Alliance Toronto Credit Union, 2130 Bloor Str. w Toronto, M6S 1M8.

123-123
MŁODY mężczyzna posiadający SIN i prawo jazdy poszukuje pracy. TEL. 654-0978

123-123
MŁODY, lat 36, oczekujący na pobyt stały, elektryk, podejmie pracę. TEL. 766-3005 prosić Piotra

123-123
PLASTYK-liternik szuka dobrej pracy. Szyldy, reklamy. Ma doświadczenie remontowo-budowlane. TEL. 740-7586

123-123
KOBIECI i mężczyzna szukają jakiegokolwiek pracy. TEL. 255-6429

123-123
STOLARZ z długoletnim doświadczeniem poszukuje pracy. TEL. 748-1604

123-123
PODEJMĘ jakiegokolwiek pracę, posiadam prawo jazdy. TEL. 255-6834

123-123
NOWO przybyła pielęgniarka z rodziną przyjmie w zamian za zamieszkanie pilnowanie dzieci i prowadzenie domu lub opiekę nad starszymi ludźmi. TEL. 538-2861

123-123
KOBIECI poszukuje uczciwej, bez nałogów, starszej kobiety do wspólnego domu. TEL. 667-8023

123-123
PANI 54 lata, szuka opieki nad starszymi osobami, dziećmi lub sprzątanie na weekendy i w poniedziałek (3 dni w tygodniu). TEL. 276-5723 Zofia

123-123
PRZYJMĘ sprzątanie restauracji, apartamentów i domów. TEL. 690-0990 Beata

123-123
MŁODE, uczciwe małżeństwo bez dzieci podejmie jakiegokolwiek pracę. TEL. 271-9635

123-123
MŁODY mężczyzna z kanadyjskim prawem jazdy z doświadczeniem w pracy hydraulika podejmie pracę. TEL. 271-9635 Andrzej

123-123
SZYBKA, młoda, obowiązkowa krawcowa poszukuje pracy w swoim zawodzie lub innej. Posiada swoją domową maszynę. TEL. 897-6105

123-123
ELEKTRYK, oczekujący na pobyt stały z kanadyjskim prawem jazdy poszukuje pracy. TEL. 261-7765

123-123
PODEJMĘ stałą opiekę nad roślinami w ogrodach przydomowych oraz małą architekturą w obszaru domowym. TEL. 441-1753 Stanisław

123-123

123-123

123-123

123-123

123-123

123-123

123-123

123-123